

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

Ռուսաստանի Բացակայությունը Վերջին Գործընթացներին

Այս օրերուն բաւականին աշխոյժ եւ բազմակողմանի դիւանագիտական գործընթացներ կ'ընթանան Հայաստանի շուրջ: Ատրպէյճանի սեպտեմբերեան ներխուժումը Հայաստանի ինքնիշխան տարածք դարձած է միջազգային քննարկումներու առարկայ: Հակառակ որ, բոլորի ուշադրութիւնը կեդրոնացած է Ռւքրանիոյ վրայ, սակայն կովկասեան տարածաշրջանը սկսած է դառնալ այն վայրը, ուր Արեւմուտքը կը փորձէ Ռուսաստանին «պարզել» աշխարհաքաղաքական նոր մահանջ մը, ռազմադաշտին վրայ անոր արձանագրած անյաջողութիւններուն ու միջազգային առումով դիրքերու տկարացման զուգահեռ:

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգները զգալիօրէն կը բարելաւէ իր դիրքերը տարածաշրջանէն ներս ու իր վարած ազդեցիկ քաղաքականութեամբ առայժմ կը յաջողի զսպել Ալիեւի ախորժակները: ԱՄՆ պետական քարտուղարի գրեթէ ամէնօրեայ զրոյցները Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի դեկավարներուն հետ, ազդակ է յատկապէս Պաքուին, որպէսզի զգոյշ ըլլայ իր քայլերուն մէջ եւ չհակառակի Ռուսիայի կողմէն հաշուարկուած քայլերուն: Միացեալ Նահանգները կը խօսի ոչ միայն Հայաստանի ինքնիշխանութեան մասին, այլեւ Արցախի ժողովուրդի իրաւունքներու մասին:

Անցեալ շաբաթ, Փրակի մէջ Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի, Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւի, Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոնի եւ Եւրոխորհուրդի նախագահ Շարլ Միշէլի մասնակցութեամբ կայացաւ հանդիպում, որուն աւարտին հրապարակուած միատեղ յայտարարութեամբ Հայաստանն ու Ատրպէյճանը կը ճանչնան միմեանց տարածքային անբողջականութիւնը՝ հիմնուելով ՄԱԿ-ի կանոնադրութեան եւ 1991 թուականի Ալմա-Աթայի Հռչակագրին վրայ:

Բացի այդ, առնուեցաւ կարեւոր մէկ այլ որոշում, որուն համաձայն Հայաստանը իր համաձայնութիւնը յայտնեց՝ Եւրոպական Միութեան քաղաքացիական դիտորդներու տեղակայման՝ Ատրպէյճանի հետ սահմանին: Պաքուն մերժելով զինուորական դիտորդներու ներկայութիւնը, որոշ վերապահումներով համաձայնած է այդ երկրորդ տարբերակին: Եւրոպական Միութեան պատկան մարմինները արդէն իսկ լծուած

Շար.ը էջ 6

Հայաստանն Ու Ատրպէյճանը Կը ճանչնան Միմեանց Տարածքային Անբողջականութիւնը Փաշինեան Եւ Էրտողան Կարեւորած Են Ուղիղ Շփումներն Ու Բարձր Մակարդակի Հանդիպումները

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի, Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւի, Ֆրանսայի նախագահ Էմանուէլ Մաքրոնի եւ Եւրոխորհուրդի նախագահ Շարլ Միշէլի՝ 2022 թուականի Հոկտեմբեր 6-ին կայացած հանդիպման արդիւնքով ընդունուած է յայտարարութիւն: Համատեղ յայտարարութեան մէջ, մասնաւորապէս, ըսուած է.

«Հայաստանն ու Ատրպէյճանը հաստատեցին իրենց յանձնառութիւնը ՄԱԿ-ի կանոնադրութեան եւ 1991 թուականի Ալմա-Աթայի Հռչակագրին, որոնց միջոցով երկու կողմերն ալ կը ճանչնան միմեանց տարածքային անբողջականութիւնն ու ինքնիշխանութիւնը: Անոնք հաստատեցին, որ այդ հիմք պիտի հանդիսանայ սահմանազատման հարցերով յանձնաժողովներու աշխատանքներուն համար, եւ որ այդ յանձնաժողովներու յաջորդ նիստը պիտի կայանայ Պրիւքսէլի մէջ, մինչեւ Հոկտեմբերի վերջը:

Հայաստանը իր համաձայնութիւնը յայտնեց՝ իրախուսելու ԵՄ քաղաքացիական առաքելութիւնը Ատրպէյճանի հետ սահմանի երկայնքով: Ատրպէյճանը համաձայն-

ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան Եւ Թուրքիոյ նախագահ Էրտողան Փրակի մէջ կայացած հանդիպումի ընթացքին

նցաւ համագործակցիլ նշեալ առաքելութեան հետ աջանով, որքանով որ առնչութիւն կ'ունենայ: Առաքելութիւնը իր աշխատանքները պիտի սկսի Հոկտեմբերին՝ առաւելագոյնը երկու ամիս ժամկէտով: Առաքելութեան նպատակը պիտի ըլլայ վստահութեան կառուցումը, եւ իր զեկոյցներուն միջոցով, սահմանային յանձնաժողով-

ներուն աջակցիլը»:

Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետն ու Ատրպէյճանի նախագահը հանդիպած են Ֆրանսայի Հանրապետութեան նախագահին եւ Եւրոպական Խորհուրդի նախագահին նախաձեռնութեամբ կայացած «Եւրոպական Քաղաքա-

Շար.ը էջ 6

Պլինքըն Փաշինեանի Ու Ալիեւի Հետ Զրոյցներուն Խօսած Է Լեռնային Ղարաբաղի Բնակչութեան Իրաւունքներու Մասին

ԱՄՆ պետական քարտուղար՝ Էնթոնի Պլինքըն հեռախօսազրոյցներ ունեցած է Հայաստանի ու Ատրպէյճանի ղեկավարներուն հետ: Նիկոլ Փաշինեանի ու Իլհամ Ալիեւի հետ զրոյցներուն մէջ անդրադարձ եղած է Հոկտեմբեր 6-ին Փրակի մէջ Հայաստանի վարչապետին, Ֆրանսայի նախագահին, Եւրոպայի Խորհուրդի նախագահին եւ Ատրպէյճանի նախագահին քառակողմ հանդիպման արդիւնքներուն:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանն ու Պլինքըն ընդգծած են ատրպէյճանական զինուած ուժերուն՝ ՀՀ ինքնիշխան տարածքէն դուրսբերման ու զինադադարի պահպանման անհրաժեշտութիւնը, ըսուած է հայկական կողմի հաղորդագրութեան մէջ: Նաեւ կարեւորուած է ՄԱԿ-ի կանոնադրութեան եւ 1991 թուականի Ալմա-Աթայի Հռչակագրի հիման վրայ Հայաստանի ու Ատրպէյճանի միջեւ խաղաղութեան պայմանագրի մշակման, սահմանազատման աշխատանքներու իրականացմանն ու հայ-ատրպէյճանական սահմանին ԵՄ քաղաքացիական առաքելութեան գործունէութեան ապահովումը:

Զրոյցներու մասին Պլինքըն

Թուիթերի վրայ գրառումներ կատարած է՝ նշելով, որ ողջունած է յառաջընթացը երկու երկիրներուն միջեւ պաշտօնական խաղաղութեան բանակցութիւններուն մէջ: Ան եւս մէկ անգամ շեշտած է, որ բանակցուած համաձայնագիրը

տեւական խաղաղութեան միակ ճանապարհն է:

Բացի անկէ, Հայաստանի դեկավարն ու Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործերու նախարարը խօսած են Լեռնային Ղարաբաղի հայութեան անվտանգութեան եւ իրաւունքներու պաշտպանութեան, Ստեփանակերտի եւ Պաքուի միջեւ քննարկումներու համար միջազգային մեխանիզմի ստեղծման, Ատր-

Շար.ը էջ 5

Տիար Նազարեթ Գեւորեան 10 Հազար Տոլար Կը Նուիրէ «Մասիս» Շաբաթերթին

Լոս Անճելըսահայ համայնքի ծանօթ ազգայիններէն՝ Տիար Նազարեթ Գեւորեան 10 Հազար Տոլարի նուիրատուութիւն մը կատարեց «Մասիս» Շաբաթաթերթին, հաւատարմով Հայ մամուլի կարեւոր առաքելութեան՝ սփիւռքահայ ներկայ պայմաններուն տակ: Այս նուիրատուութիւնը կուգայ աւելնալու Նազարեթ Գեւորեանի կողմէ «Մասիսին» եղած բազմաթիւ այլ նուիրատուութիւններուն:

Այս առթիւ «Մասիս» շաբաթաթերթի խմբագրական եւ վարչական կազմերը յատուկ շնորհակալութիւն կը յայտնեն բարերար Նազարեթ Գեւորեանին:

Շար.ը էջ 6

ԼՈՒՐԵՐ

«Standard and Poor's» Հայաստանի Վարկանիշերը Կը Գնահատէ Կայուն

STANDARD & POOR'S

«Standard and Poor's» վարկանշային գործակալութիւնը վերահաստատած է Հայաստանի Հանրապետութեան՝ արտարժոյթով եւ ազգային արժոյթով երկարաժամկէտ/կարճաժամկէտ ինքնիշխան վարկաւորման «B+»/«B» վարկանիշները՝ «կայուն» հեռանկարով:

ՀՀ Ելեւմուտքի նախարարութեան տարածած հաղորդագրութեան մէջ կը նշուի, որ Հայաստանի ինքնիշխան վարկանիշի բարելաւման պիտի նպաստեն Հայաստանի կայուն տնտեսական աճը, աշխարհաքաղաքական վտանգներու նուազումը, Հայաստանի արտաքին դիրքի ամրապնդումը, արտաքին պարտքի կուտակման աւելի դանդաղ կշռոյթը:

Գործակալութեան կողմէ Հայաստանին շնորհուած վարկանիշի վերահաստատումը դրական ազդակ է՝ յատկապէս հաշուի առնելով համաշխարհային եւ տարածաշրջանային զարգացումները եւ անոնցմով պայմանաւորուած մաքրոտնտեսական անորոշութիւնները, եւ կը փաստէ տնտեսութեան զարգացման կշռոյթներու դրական աշխուժութիւնը, կառավարութեան վարած ընկերատնտեսական բարեփո-

խումներու եւ յատկապէս՝ մաքրոտնտեսական քաղաքականութեան յուսալիութիւնը:

Վարկանիշի վերահաստատման հիմքին 2022 թուականի առաջին կիսամեակի արդիւնքներով արձանագրուած բարձր տնտեսական աճն է՝ պայմանաւորուած մարդոց եւ դրամագլուխի ներհոսքով, անոր հետեւանքով ներքին պահանջարկի աճով, հարկային եկամուտներու հաւաքագրման բարձր կշռոյթով, նշուած գործօններու, ինչպէս նաեւ դրամի արժեւորման պայմաններուն մէջ կառավարութեան պարտք/ՀՆԱ յարաբերակցութեան նուազմամբ:

«Կայուն» հեռանկարը պայմանաւորուած է յառաջիկայ տարուան եւ միջնաժամկէտի մէջ կայուն տնտեսական աճի պահպանման՝ գործակալութեան սպասումներով: Որպէս հնարաւոր վտանգներ առանձնացուած են Ռուսիոյ՝ որպէս ՀՀ հիմնական առեւտրային գործընկերոջ եւ դրամական փոխանցումներու հիմնական աղբիւր, տնտեսական անկման հնարաւոր հետեւանքները եւ Ատրպէյճանի հետ ռազմական լարուածութեան պայմաններուն մէջ առկայ գործօնները:

2022-ի 9 Ամիսներուն Հայաստանի Պետական Պիւտճի Հարկային Եկամուտները Կազմած Են Սօս 3.4 Միլիառ Տոլար

2022 թուականի 9 ամիսներու ընթացքին պետական պիւտճէի հարկային եկամուտները կազմած են 1 թրիլիոն 412 միլիառ դրամ (մօտ 3.4 միլիառ տոլար): Հարկային եկամուտները գերակատարուած են աւելի քան 77 միլիառ դրամով: Արձանագրուած է հարկային եկամուտներու հաւաքագրման պատմական մրցանիշ: Պետական Եկամուտներու Կոմիտէի նախագահ Ռուստամ Բատասեանը Հանրային հեռուստաընկերութեան «Հարցազրոյց» հաղորդման եթերով ներկայացուցած է ընթացիկ տարուայ

ինը ամիսներու հարկային եկամուտներու ցուցանիշները:

Նոյն ժամանակահատուածին հարկ վճարողներուն վերադարձուած է մրցանշային չափով գումար՝ 172 միլիառ դրամ, իսկ 2022 թուականի 9 ամիսներու տուեալներով՝ եկամուտ (հարկման) ապահոված աշխատատեղիներու թուաքանակը կազմած է շուրջ 663 հազար՝ գերազանցելով նախորդ տարուան ցուցանիշը՝ 36.8 հազարով կամ 6 տոկոսով, իսկ 2020 թուականի ցուցանիշը՝ շուրջ 60 հազարով:

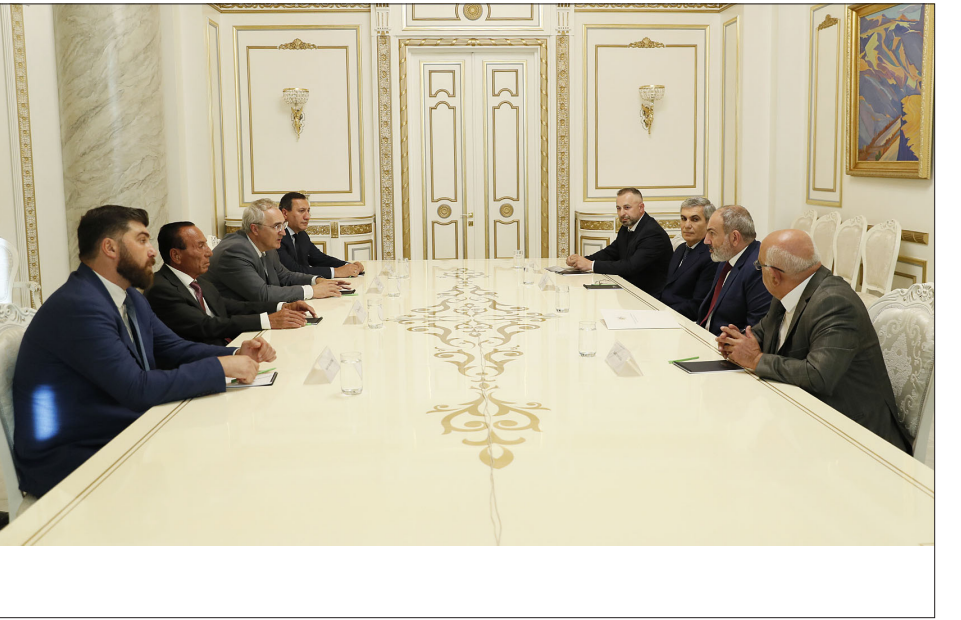
Արցախի Սեջ Շինարարութեան Ցուցանիշը Նախորդ Տարուան Համեմատ Աճած Է 10 Տոկոսով

Ընթացիկ տարուան 8 ամսուան տուեալներով Արցախի մէջ կատարուած է 40 միլիառ 539,5 միլիոն դրամի շինարարութիւն, որ նախորդ տարուան Յունուար-Օգոստոսի համեմատ աճած է 10 տոկոսով:

Այս մասին տեղեկացուց Արցախի Վիճակագրութեան Պետական Խորուհրդի անդամ Սուսաննա Յարութիւնեանը:

«Իրականացուած շինարարութեան 50,5 տոկոսը ֆինանսաւորուել է պետական պիւտճէի միջոցներով, 24,8 տոկոսը մարդասիրական օգնութեան 21,3 տոկոսը՝ կազմակերպութիւնների», մանրամասնեց ան՝ յաւելելով, որ ըստ տնտեսական գործունէութեան տեսակներու շինարարութեան 45 տոկոսը բաժին ինկած է անշարժ գոյքի հետ կապուած գործունէութեան, 15,8 տոկոսը՝ հանքագործական արդիւնաբերութեան եւ բացահայտման շահագործման, եւ 19,6 տոկոսը՝ փոխադրումներու եւ պահեստային տնտեսութեան ոլորտներուն:

Վարչապետը Հանդիպում Ունեցած Է Արտախորհրդարանական Ուժերուն Հետ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան հերթական հանդիպումը արտախորհրդարանական քաղաքական ուժերուն հետ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը հերթական հանդիպումը ունեցած է արտախորհրդարանական քաղաքական ուժերուն հետ համագործակցութեան խորհրդակցական ժողովի մասնակից կուսակցութիւններու ղեկավարներուն հետ:

Հանդիպման մասնակցած են «Հանրապետութիւն», Հայաստանի Քրիստոնէա-ժողովրդավարական, «Միասնական Հայրենիք» կուսակցութիւններու նախագահները, Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան կուսակցութեան Հայաստանի վարչու-

թեան ատենապետը, Հայաստանի Եւրոպական կուսակցութեան նախագահը, «Ինքնիշխան Հայաստան» կուսակցութեան ղեկավարը, «Ուժը Հայրենեաց» կուսակցութեան նախագահը:

Նման հանդիպում կայացած էր նաեւ Սեպտեմբերի 20-ին: «Հանրապետութիւն» կուսակցութեան ղեկավար Արամ Սարգսեան լրագրողներուն ըսած էր, որ քննարկուած է նաեւ Ռուսիոյ ղեկավարած անվտանգային կազմակերպութեան՝ ՀԱՊԿ-էն դուրս գալու հարցը:

Արթուր Վարդանեան Դատապարտուեցաւ 13 Տարուան Բանտարկութեան, Վահան Շիրխանեանի Նկատմամբ Կիրառուեցաւ Համաձայնագրային

Վահան Շիրխանեան եւ Արթուր Վարդանեան

Երեւանի Ընդհանուր իրաւասութեան դատարանը, դատաւոր Մեսրոպ Մակեանի նախագահութեամբ, հրապարակած է Նորքի գինուած խումբի քրէական գործով դատավճիռը: Դատարանը Արթուր Վարդանեանը մեղաւոր ճանչցաւ առաջադրուած մեղադրանքներուն մէջ եւ անոր նկատմամբ պատիժ նշանակեց 13 տարի ժամկէտով բանտարկութիւն, Անթոն Թոթոնճեանին՝ 9 տարի ժամկէտով, սակայն կիրառեց փորձաշրջան:

ուեցաւ իշխանութիւնը իւրացնելուն նախապատրաստութեան օժանդակելու համար: Անոր նկատմամբ պատիժ նշանակուեցաւ 6 տարի ժամկէտով բանտարկութիւն, սակայն ան համաներման կիրառմամբ նշանակուած պատիժէն ազատեցաւ:

ՀՀ պաշտպանութեան նախկին նախարարի տեղակալ Վահան Շիրխանեանը արդարացուեցաւ Արթուր Վարդանեանի կողմէ ստեղծուած յանցաւոր համագործակցութեան մասնակցելու եւ ապօրինի կերպով գէնք-գինամթերք ձեռք բերելու, կրելու յղուածներով՝ յանցակազմի բացակայութեան հիմքով: Շիրխանեան մեղաւոր ճանչ-

Նորք-Մարաշի գինուած խումբի գործի շրջանակին մեղադրանք առաջադրուած է աւելի քան երեք տասնեակ մարդու: Ըստ մեղադրանքին՝ Արթուր Վարդանեանի գլխավորած գինուած խումբը ծրագրած էր բռնութեամբ զաւթել իշխանութիւնը: Օրինակ՝ թուիչքի պահուել խոցել Սերժ Սարգսեանի օդանաւը, յարձակում գործել ՀՀ նախագահի նստավայրի, Ազգային ժողովի, Սահմանադրական դատարանի, կառավարութեան, Հանրային հեռուստաընկերութեան եւ այլ հաստատութիւններու շէնքերուն վրայ:

ԼՈՒՐԵՐ

Հայաստանը Անվտանգութեան Մասով Երկարաժամկետ Լուծումներու Ժամանակ Չունի. Ալէն Սիմոնեանը՝ Վեաչեսլաւ Վոլոտինին

ՀՀ Ազգային Ժողովի նախագահ Ալէն Սիմոնեանին եւ Ռուսիոյ Պետական Տումայի նախագահ Վեաչեսլաւ Վոլոտինին մեջեւ կայացած հանդիպումը

Եւրոպայի պաշտօնական այցով Մոսկուա գտնուող ՀՀ Ազգային Ժողովի նախագահ Ալէն Սիմոնեանին գլխավորած պատուիրակութիւնը Հոկտեմբեր 10-ին հիւրընկալուած է Ռուսիոյ Դաշնային Ժողովի Պետական Տումայի նախագահ Վեաչեսլաւ Վոլոտինի կողմէ: Սիմոնեան-Վոլոտին մօտ մէկ ժամ տեւած առանձնազրոյցին յաջորդած է ընդլայնուած կազմով հանդիպումը:

Ալէն Սիմոնեան, ողջունելով ռուս գործընկերները, շնորհակալութիւն յայտնած է Վեաչեսլաւ Վոլոտինին հրաւերի համար՝ նշելով, որ հայ-ռուսական դաշնակցային փոխգործակցութիւնը հիմնուած է մեր երկիրներու ժողովուրդներուն միջեւ պատմականօրէն ձեւաւորուած բարեկամութեան վրայ:

Հանդիպման ընթացքին երկուստեք արձանագրուած է, որ երկկողմ կապերու շարունակական զարգացման երաշխիքը քաղաքական աշխոյժ երկխօսութիւնն է բոլոր մակարդակներով, մասնաւորապէս, մեր երկիրներու ղեկավարներուն միջեւ, որոնք կը նախանշեն համագործակցութեան աշխուժութիւնը բոլոր ոլորտներուն մէջ: Ընդգծուած է երկկողմ յարաբերութիւններուն մէջ խորհրդարանական փոխգործակցութեան առանցքային դերը՝ կարեւորելով Հայաստանի Հանրապետութեան

Ազգային Ժողովի եւ Ռուսիոյ Դաշնային Ժողովի համագործակցութեան միջխորհրդարանական ջանձնաժողովի գործունէութիւնը:

«Մեր այցը Մոսկուայ տեղի է ունենում Հայաստանի համար բարդ շրջանում: Ինչպէս արդէն յայտնի է, Սեպտեմբեր 13-ից Ատրպէյճանը Հայաստանի Հանրապետութեան ինքնիշխան տարածքի նկատմամբ յարձակման նոր փուլ է սկսել: Ատրպէյճանի զինուած ուժերը Հայաստանի տարածքի խորքում, մի քանի ուղղութիւններով բուռն գնդակոծել են ոչ միայն ՀՀ Զինուած Ուժերի դիրքերը, այլեւ քաղաքացիական ենթակառուցուածքների կէտերը: Յաւանական է, որ 207 զոհ ու վիրաւորներ ունենք», նշած է Ալէն Սիմոնեան՝ Հայաստանի Հանրապետութեան միջազգայնօրէն ճանչցուած ինքնիշխան տարածքի դէմ Ատրպէյճանի լայնածաւալ յարձակումը անուանելով ԱՊՀ տարածքին Ատրպէյճանի կողմէ զաւթողական նպատակներ ունեցող վտանգաւոր միտում: Այս ծիրին մէջ անդրադառնալով ՀԱՊԿ-ի գործունէութեան՝ Ալէն Սիմոնեան նշած է, որ այն չէ կրցած իր անդամներէն մէկուն դէմ յարձակման արձագանգել գործնական եւ արդիւնաւէտ: «Հայաստանն անվտանգութեան մասով երկարաժամկետ լուծումների ժամանակ չունի», ընդգծած է ՀՀ Ազգային Ժողովի նախագահը:

ԵՄ-ն կը Փորձէ Մոսկուան Դուրս Մղել Հայաստանի Եւ Ատրպէյճանի Միջեւ Յարաբերութիւններու Կարգաւորման Գործընթացէն. Չախարովա

Մոսկուան կը տեսնէ Եւրոպական Միութեան հերթական փորձերը՝ ամէն գնով միջամտելու Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ յարաբերութիւններու կարգաւորման գործընթացին, դուրս մղելու Ռուսիան: Այս մասին ամէնաւաւերեալ ձեւապատկերով ժամանակ յայտարարած է Ռուսիոյ Արտաքին Գործերու Նախարարութեան պաշտօնական ներկայացուցիչ Մարիա Չախարովան:

Անոր խօսքով՝ Եւրոպական Միութիւնը տակաւին պաշտօնապէս որոշում չէ կայացուցած Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի սահմանին մարդասիրական առաքելութիւն տեղակայելու վերաբերեալ:

«Պաքուի ու Երեւանի հաշտեցման, տարածաշրջանին մէջ ամուր խաղաղութեան, երկարաժամկետ կայունութեան հաստատման միակ բանալին Ռուսիոյ, Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի ղեկավարներու եռակողմ յատարարութիւններու ամբողջական կեանքի կոչումն է», նշած է Չախարովան, յաւելած որ Մոսկուան պարբերական շփումներ կը պահպանէ Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի իշխանութիւններուն հետ:

Դիւանագետին խօսքով՝ այդ առումով պիտի օգտագործուի նաեւ Ասթանայի մէջ ԱՊՀ արտաքին գործերու նախարարներու յառաջիկայ նիստի հնարաւորութիւնը:

Փաշինեանն Ու Միրզոյեանը Հանդիպած Են ԵԱՀԿ Մինսքի Խումբի Ֆրանսայի Համանախագահին Հետ

Հայաստանի արտաքին գործերու նախարար Արարատ Միրզոյեանը, Ֆրանսայի նախագահի գրասենեակի խորհրդական Իզապէլ Տիւմոնը ու ԵԱՀԿ Մինսքի Խումբի Ֆրանսայի համանախագահ Պրիս Ռոքֆօն քննարկած են տարածաշրջանային եւ միջազգային օրակարգի հարցերը:

Հայաստանի Արտաքին Գործերու Նախարարութեան փոխանցմամբ, անդրադարձ կատարուած է Հայաստան-Ատրպէյճան խաղաղութեան պայմանագրին, Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդրի կարգաւորման վերաբերող հարցերուն, միտքեր փոխանակած են Հոկտեմբեր 6-ին Փրակի մէջ տեղի ունեցած քառակողմ հանդիպման վերաբերեալ:

«Ընդգծուել է ատրպէյճանական զինուած ուժերի՝ ՀՀ ինքնիշխան տարածքից անյապաղ դուրսբերման անհրաժեշտութիւնը, հայ ռազմագերիների հայրենադարձման, ինչպէս նաեւ սահմանային իրավիճակի մշտադիտարկման եւ վերահսկման միջազգային մեխանիզմների ներդրման կարեւորութիւնը: Այս ծիրին մէջ քննարկուել

են ԵՄ քաղաքացիական առաքելութեան վերաբերեալ ձեռք բերուած պայմանաւորուածութեանը եւ առաքելութեան աշխատանքներին առնչուող հարցեր», ըսուած է ԱԳՆ տարածած հաղորդագրութեան մէջ:

Հայաստանի արտաքին գործերու նախարարը կարեւորած է ատրպէյճանական վերջին յարձակման վերաբերեալ ֆրանսական կողմի սկզբունքային դիրքորոշումը եւ Հարաւային Կովկասի մէջ կայունութեան ու անվտանգութեան հաստատման ուղղութեամբ Ֆրանսայի ներդրած ջանքերը:

Աւելի ուշ զանոնք ընդունած է վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը: Ըստ կառավարութեան՝ կարեւորուած է ՄԱԿ-ի կանոնադրութեան եւ 1991 թուականի Ալմա-ատայի հռչակագրի հիման վրայ Հայաստանի ու Ատրպէյճանի միջեւ խաղաղութեան պայմանագրի մշակման, ինչպէս նաեւ սահմանագաման աշխատանքներու իրականացման ու հայ-ատրպէյճանական սահմանին Եւրոմիութեան քաղաքացիական առաքելութեան գործունէութեան ապահովումը:

ԵՄ Դեսպանները Համաձայնած Են Հայաստան Ուղարկել Քաղաքացիական Առաքելութիւն

Եւրոմիութեան դեսպանները համաձայնած են Հայաստան ռազարկել քաղաքացիական առաքելութիւն, որ պետք է տեղակայուի Ատրպէյճանի հետ սահմանին երկայնքով՝ վստահութիւն ամրապնդելու եւ սահմանազատման նպատակով համար: Այս մասին կը յայտնէ «Ազատութիւն» ռատիօկայանը՝ յղում ընելով իր դիւանագիտական աղբիւրներուն:

Կը նշուի, որ որոշումը կայացուած է Քաղաքական եւ Անվտանգութեան Յանձնաժողովի փակ նիստին:

Այժմ արդէն կը քննարկուին անոր իրականացման մանրամասնութիւնները՝ քանի հոգի պիտի ըլլան, որ երկիրներէն, եւ երբ պիտի ժամանեն Հայաստան: Սակայն յստակ

է, որ առաքելութիւնը պիտի գայ, «Ազատութեան» ըսած է Պրիւքսէլի դիւանագիտական աղբիւրը:

Հայաստան քաղաքացիական առաքելութիւն ուղարկելու մասին պայմանաւորուածութիւնը ձեռք բերուած էր անցեալ շաբաթ Փրակի մէջ՝ Հայաստանի, Ատրպէյճանի, Ֆրանսայի ու Եւրոպական Խորհուրդի ղեկավարներուն՝ ժամեր շարունակուած բանակցութիւններու ղնորհիւ: Պաքու, որ մինչ այդ մերժած էր Հայաստանի հետ սահմանին զինուած ուժեր տեղակայելու Եւրոմիութեան առաջարկը, անգին առաքելութեան պարագային չէր ընդդիմացած, միաժամանակ ընդգծած էր, որ պիտի համագործակցի «այնքանով, որ քանով որ առնչութիւն կ'ունենայ»:

Փրակի Հանդիպումէն Յետոյ Ատրպէյճանի Հետ Բանակցութիւններուն Զարգացում Չկայ. ՀՀ ԱԳՆ

Հայաստանի Արտաքին Գործերու Նախարարութիւնը արձագանգած է Թուրքիոյ արտաքին գործերու նախարար Մեւլութ Չաւուշօղլուի յայտարարութեան, թէ Հայաստանն ու Ատրպէյճանը համաձայնութեան եկած են խաղաղութեան պայմանագրի հիմնական սկզբունքներուն շուրջ: «Արմէնփրես»-ի հարցին ի պատասխան ՀՀ ԱԳՆ մամուլի քարտուղար Վահան Յունանեան ընդգծեց, որ Ատրպէյճանի հետ բանակցութիւնները կը շարունակ-

ուին եւ Փրակի հանդիպումէն յետոյ տարածուած յայտարարութեանէն ետք այս առումով որեւէ զարգացում չկայ:

«Ատրպէյճանի հետ բանակցութիւնները շարունակուած են եւ Փրակի հանդիպումից յետոյ տարածուած յայտարարութիւնից յետոյ այս առումով որեւէ զարգացում չկայ: Նոր զարգացումների դէպքում, ինչպէս եւ նախկինում, հանրութեանը պատշաճ կերպով տեղեակ կը պահենք», ըսաւ Յունանեան:

Սեպտեմբերին Հայաստան Այցելած Զբօսաշրջիկներուն Թիւը Կազմած Է 198.074 Մարդ

Սեպտեմբերին Հայաստան այցելած զբօսաշրջիկներուն թիւը կազմած է 198.074 մարդ, իսկ առաջին ինը ամիսներուն մօտ 1 միլիոն 240 հազար մարդ: Այս մասին յայտնած է տնտեսութեան նախարար Վահան Քերոբեանը:

Սուրեն Պապիկեանն Ու Իգապէլ Տիւնոնը Քննարկած Են Պաշտպանական Ոլորտին Սէջ Յայ-Ֆրանսական Համագործակցութեան Առնչուող Հարցեր

Հայաստանի պաշտպանութեան նախարար Սուրեն Պապիկեանի եւ Ֆրանսայի նախագահի խորհրդական Իգապէլ Տիւնոնի միջեւ կայացած հանդիպումի ընթացքին

Հայաստանի պաշտպանութեան նախարար Սուրեն Պապիկեան ընդունած է Ֆրանսայի նախագահի գրասենեակի խորհրդական Իգապէլ Տիւնոնը: Հանդիպման մասնակցած է նաեւ Հայաստանի մէջ Ֆրանսիայի արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Անն Լուչօն, կը յայտնեն ՀՀ Պաշտպանութեան Նախարարութեան:

Սուրեն Պապիկեանը շնորհակալութիւն յայտնած է Ֆրանսայի կառավարութեան՝ Հայաստանի ինքնիշխան տարածքին նկատմամբ Ատրպէյճանի լայնածաւալ յարձակումը խստօրէն դատապարտելու, ճշգրիտ եւ հասցէական գնահատականներ տալու, ինչպէս նաեւ տարածաշրջանին մէջ խաղաղութեան հաստատման ջանքերուն աջակցելու համար: Պաշտպանութեան նա-

խարարը ներկայացուցած է ատրպէյճանական յարձակման հետեւանքով ստեղծուած իրադրութիւնը:

Տիւնոն վերահաստատած է ֆրանսական կողմին դիրքորոշումը, ըստ որուն՝ ատրպէյճանական զինուած ուժերը պէտք է դուրս բերուին Հայաստանի ինքնիշխան տարածքէն, իսկ առկայ խնդիրները պէտք է լուծուին բացառապէս խաղաղ ճանապարհով:

Հանդիպման ընթացքին քննարկուած են նաեւ պաշտպանական ոլորտին մէջ հայ-ֆրանսական համագործակցութեան, մասնաւորապէս՝ Սեպտեմբեր 27-ին ՀՀ պաշտպանութեան նախարարին Ֆրանսա կատարած այցի ընթացքին ձեռք բերուած պայմանաւորուածութիւններու իրականացման առնչուող հարցեր:

Նիկոլ Փաշինեանն Ու Հայկական Համագումարի Ներկայացուցիչները Քննարկած Են Հայաստանի Առջեւ Ծառացած Մարտահրաւերները

Վարչապետ Փաշինեանի եւ Ամերիկայի Հայկական Համագումարի ղեկավարներուն հանդիպումը Երեւանի մէջ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան ընդունած է Ամերիկայի Հայկական Համագումարի Հոգաբարձուներու Խորհուրդի համանախագահներ Վան Գրիգորեանը եւ Էնթոնի Պարսամեանը, Համագումարի գործադիր տնօրէն Պրայըն Արտունին:

Վարչապետը բարձր գնահատած է Ամերիկայի Հայկական Համագումարի գործունէութիւնն ու ծրագիրները ի շահ Հայաստանի Հանրապետութեան եւ հայ ժողովուրդին: Նիկոլ Փաշինեանը կարե-

ւորած է ՀՀ կառավարութեան եւ Սփիւռքի հայկական կազմակերպութիւններուն միջեւ շարունակական երկխօսութիւնն ու համահայկական օրակարգի շուրջ համախմբումը:

Հանդիպման ընթացքին քննարկուած են տարածաշրջանային իրավիճակին, Հայաստանի առջեւ ծառացած մարտահրաւերներուն, Հայրենիք-Սփիւռք յարաբերութիւններուն եւ համագործակցութեան վերաբերող հարցեր:

Թոմ Տը Վաալ. «Ամերիկացիները Կը Հասկնան Իրենց Մեծապէս Պիտի Չայրացնէ, Եթէ Ատրպէյճանի Կողմէ Ռազմական Գործողութիւն Ըլլայ»

«Քարնեկի» հիմնադրամի առաջատար վերլուծաբան, Ղարաբաղեան հակամարտութեան գիտակ թոմաս տը Վաալ կ'ընդգծէ, որ Միացեալ Նահանգները դրական դեր կը խաղայ Հայաստանի դէմ Ատրպէյճանի նոր յարձակումները զսպելու գործին մէջ:

«Դրական է, որ մենք տեսած ենք Ուաշինկթընի, կարելի է ըսել, արտաքին քաղաքականութեան ոլորտի երկու բարձրաստիճան պաշտօնեաներու՝ Էնթոնի Պրայընի եւ Ճէյք Սալիվանի անձնական ներգրաւուածութիւնը: Քանի մը ամիս առաջ տեսանք նաեւ Ուիլիըմ Պըրնզի բաւական խորհրդաւոր այցելութիւնը. գուցէ այդ ուղղակի կապուած էր հակամարտութեան հետ, բայց ան անշուշտ մէկն է, որ բաւական լաւ կը հասկնայ այդ հարցը: Նշեմ նաեւ, որ ան իմ նախկին ղեկավարս է, «Քարնեկի» հիմնադրամի նախկին նախագահն է», ըսաւ Տը Վաալ «Ազատութեան» «Կիրակնօրեայ վերլուծական Հրապարակագետի հետ» հաղորդման եթերով:

«Այնպէս որ, ամերիկացիները գիտեն այս հարցը, կեդրոնացած են անոր վրայ», նշեց վերլուծաբանը՝ շարունակելով. «Անոնց լծակները այնքան ալ հզօր չեն, բայց կը կարծեմ, անշուշտ, ամերիկացիները կը հասկնան, որ իրենց մեծապէս պիտի զայրացնէ, եթէ Ատրպէյճանի կողմէ ռազմական գործողութիւն Ըլլայ»:

Տը Վաալը վստահ է, թէ այդ լուրը ռազմական գործողութիւն պիտի ըլլայ՝ «Ալիեւը իր ռազմական գործողութիւնները սահմանափակեց փոքր ծաւալով». «Մենք այդ տեսանք գարնան՝ Ղարաբաղի մէջ, տեսանք Օգոստոսին՝ Լաչինի շրջանին մէջ, եւ տեսանք 2020 թուականին յետոյ ամենայուրը այս մարտական գործողութիւնները Սեպտեմբերին: Այսպիսով՝ մար-

Քարնեկի հիմնադրամի վերլուծաբան Թոմաս տը Վաալ

տական գործողութիւնները միշտ տեսած են երկու-երեք օր, իսկ յետոյ՝ դադար: Կը կարծեմ, թէ այդ ինքնին վատ է, քանի որ կը թուլացնէ խաղաղ գործընթացը, կը խաթարէ կարգաւորման հնարաւորութիւնները, եւ ի հարկէ՝ հիմնականին մէջ այն պատճառով, որ մարդիկ կը գոհուին: Բայց ես չեմ կարծեր, որ մենք նոր լայնածաւալ պատերազմի շեմին ենք, եւ այստեղ, կը կարծեմ, միջազգային հակազդեցութիւնը ուժեղ պիտի ըլլար»:

Ան ընդգծեց, որ «նաեւ ուսերը կան գետնի վրայ՝ անոնք ե՛ւ Հայաստանի մէջ են, ե՛ւ Ղարաբաղի մէջ. «Այնպէս որ, եթէ իրավիճակը աւելի լրջանայ, ապա Ռուսիան դժկամութեամբ, բայց պիտի ներքաշուի հակամարտութեան մէջ որպէս Հայաստանի ռազմական դաշնակից»:

«Խօսքը աւելի շատ Ատրպէյճանի կողմէ ուժի ու դիւանագիտութեան այս համադրութեան մասին է, որ ան կ'օգտագործէ, որպէսզի փորձէ հասնիլ նախագահ Ալիեւի պատկերացուցած արդիւնքներուն», ըսաւ Տը Վաալ:

Պլիները Փաշինեանի Ու Ալիեւի Հետ

Շարունակուած էջ 1-էն

պէյճանի մէջ պահուող հայ ռազմագերիներու վերադարձի ապահովման վերաբերող հարցերէն:

Ըստ Պետական Քարտուղարութեան հաղորդագրութեան՝ Ատրպէյճանի նախագահին հետ գրոյցին եւս Պլինքըն շեշտած է Ղարաբաղի ժողովուրդին իրաւունքներու եւ երաշխիքներու վերաբերեալ քննարկումներու կարեւորութիւնը:

Իլհամ Ալիեւը վերջին շրջանին կը յայտարարէ, որ չի պատրաստուիր Արցախի հարցով քննարկում ծաւալելու որեւէ երկրի, այդ շարքին՝ Հայաստանի հետ, պնդելով որ Արցախի մէջ ապրող «հայերը իրենց քաղաքացիներն են, եւ իրենք կ'որոշեն ինչպէս խօսիլ անոնց հետ»: Քառակողմ յայտարարութեան մէջ Ղարաբաղի կամ այնտեղ ապրող հայերուն մասին որեւէ բառ չ'ըսուիր: Էնթոնի Պրայընը յայտնած է

ԱՄՆ-ի պատրաստակամութիւնը՝ յառաջիկային եւս նպաստելու բանակցային գործընթացին ու Հարաւային Կովկասի մէջ խաղաղութեան ու կայունութեան:

Ամերիկացի բարձրաստիճան պաշտօնեան, ողջունելով Հոկտեմբեր 4-ին Ատրպէյճանի կողմէ 17 ռազմագերիներու վերադարձը Հայաստան, նախագահ Ալիեւին կոչ ըրած է շարունակելու շօշափելի քայլերը՝ աջակցելու խաղաղութեան գործընթացին:

Մօտ մէկ շաբաթ առաջ ամերիկեան կողմին նախաձեռնութեամբ արտաքին գործերու նախարարը հեռախօսազրոյց ունեցած էր Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի իր գործընկերներուն հետ: Արարատ Միրզոյեանը, Էնթոնի Պրայընն ու Ճէյհուն Պայրամովը իրենց տեսակէտները ներկայացուցած էին ժընեւի մէջ կայացած Միրզոյեան-Պայրամով հանդիպման վերաբերեալ:

Pashinyan & Erdogan Hold First-Ever Meeting

PRAGUE – Turkish President Recep Tayyip Erdogan and Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan discussed prospects for normalizing Turkish-Armenian relations and regional security during their first-ever meeting held in Prague on Thursday.

The meeting took place on the sidelines of a European Political Community summit initiated by France.

The Armenian government's press office said Pashinyan discussed with Erdogan "possible further steps" towards establishing diplomatic relations between their nations and opening the Turkish-Armenian border.

It said Pashinyan called for a quick implementation of recent agreements to open the border to citizens of third countries and to allow mutual cargo shipments by air. Turkish and Armenian envoys reached these interim agreements during four rounds of negotiations held in the first half of this year.

"Views were also exchanged on regional processes," added the Armenian readout of the meeting. It did not

elaborate.

The Turkish presidency reported no details of the talks. It said only that Erdogan "received" Pashinyan.

Erdogan and other Turkish leaders have repeatedly indicated that the normalization of Turkish-Armenian relations is contingent on Armenia accepting Azerbaijan's key demands. Foreign Minister Mevlut Cavusoglu has said Yerevan must specifically recognize Azerbaijani sovereignty over Nagorno-Karabakh and open a land corridor to Azerbaijan's Nakhichevan exclave.

"We will do what we have done until now," Erdogan told RFE/RL in Prague when asked earlier on Thursday about the main obstacle to the Turkish-Armenian normalization.

Photographs posted on social media before the talks showed Pashinyan sitting at the same table with Erdogan and Azerbaijani President Ilham Aliyev and chatting with them in the lobby of the presidential palace in Prague where the European summit was held.

Pashinyan, Blinken Emphasize the Need for Withdrawal of Azerbaijani Forces From Sovereign Territory of Armenia and Observance of Ceasefire

YEREVAN—In a telephone call with U.S. Secretary of State Antony Blinken on Monday Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan praised U.S. efforts aimed at eliminating the consequences of the September 13-14 Azerbaijan's aggression on Armenia's sovereign territory, the Armenian government press office reported.

It said Pashinyan and Blinken stressed also the importance of consistent steps in this direction. The sides stressed the necessity of withdrawal of the Azerbaijani armed forces from the sovereign territory of Armenia and the unconditional observance of the ceasefire.

Pashinyan and Blinken touched upon the outcome of the October 6

meeting held in Prague between the Prime Minister of Armenia, the President of France, the President of the European Council and the President of Azerbaijan.

Pashinyan and Blinken attached importance to the development of the peace treaty between Armenia and Azerbaijan based on the UN Charter and the Almaty Declaration of 1991, as well as the delimitation of the Armenian-Azerbaijani border and ensuring the activities of the EU civilian mission on the Armenian-Azerbaijani border.

The sides touched upon the protection of the security and rights of Nagorno-Karabakh Armenians, the

Continued on page 2

Leaders Of Armenia, Azerbaijan Agree to Civilian EU Mission Along Border

PRAGUE — The leaders of Armenia and Azerbaijan have met on the sidelines of a summit in Prague and agreed to a civilian EU mission alongside their common border, where clashes last month killed more than 200 people in the worst flare-up of fighting between the two Caucasus neighbors since 2020.

The European Council said in a statement on October 7 that Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan and Azerbaijani President Ilham Aliyev met in the presence of the EU Council President Charles Michel and French President Emmanuel Macron on the margins of the first gathering of the European Political Community.

Pashinyan agreed to "facilitate a civilian EU mission alongside the border with Azerbaijan," according to the statement released early on October 7.

Azerbaijan "agreed to cooperate with this mission as far as it is concerned," the statement said.

The civilian European Union mission will start later this month and will last for a maximum of two months, the

statement said, adding that the next meeting of a border delimitation commission will take place in Brussels by the end of the month.

The statement said the two sides have reaffirmed the recognition of each other's territorial integrity and sovereignty.

"Armenia and Azerbaijan confirmed their commitment to the Charter of the United Nations and the Alma Ata 1991 Declaration through which both recognize each other's territorial integrity and sovereignty," the statement said.

"The aim of this mission is to build confidence and, through its reports, to contribute to the border commissions," the council said.

After the meeting, Pashinyan confirmed in a tweet Yerevan's proposal to unblock all overland and railway links between Armenia and Azerbaijan, but added that Azerbaijan failed again to respond positively.

"I repeat, Armenia is ready to unblock all regional communications with full respect for its sovereignty and legislation," Pashinyan wrote.

EU Countries Approve Monitoring Mission to Armenia-Azerbaijan Border

BRUSSELS -- European Union ambassadors agreed on Tuesday to send a civilian mission to Armenia to be deployed along the border with Azerbaijan to build confidence and help them delimit their borders, Radio Azatutyun reported, citing diplomatic sources.

It said the decision was taken at a closed meeting of the political and security commission. Now the details are being discussed: namely, the number of its members, the countries that will delegate them and the specific date of their arrival in Armenia.

Toivo Klaar, European Union Special Representative for the South Caucasus and the crisis in Georgia, spoke about the importance of the mission in the European Parliament Defense Committee the day before.

"The full support of the EU mem-

ber states as well as of the European Parliament is extremely important for the peaceful efforts of the European Union," he said.

The agreement to send a civilian mission to Armenia was reached last week in Prague following hours of talks between the leaders of Armenia, Azerbaijan, France and the president of the European Council. Baku, which had previously rejected an EU proposal to deploy armed forces on its border with Armenia, did not object to an unarmed mission, while stressing that it would cooperate with it "to the extent it will be concerned."

According to earlier reports, the mission will start its work in October, for a maximum period of two months.

Diplomats do not exclude that

Continued on page 2

EU Border Mission Has the Potential to Build Confidence Between Armenia and Azerbaijan – US State Department

WASHINGTON, DC -- The United States is particularly pleased with the progress on an EU observer mission that will be dispatched to the Armenian-Azerbaijani border and this mission has the potential to build confidence between both sides, United States State Department Principal Deputy Spokesperson Vedant Patel said at a press briefing.

“..we are encouraged by the meeting of the president and prime minister of Azerbaijan and Armenia yesterday, and we welcome the efforts of President Macron and European Council President Michel to build momentum behind a comprehensive peace process. And we are particularly pleased with progress on an EU observer mission to the region, and this mission has the potential to build confidence between both sides and continues to bolster negotiations between Armenia and Azerbaijan,” Patel said when asked about the meeting in Prague.

Within the framework of the first meeting of the European Political Community in Prague, the Prime Minister of the Republic of Armenia Nikol Pashinyan and the President of the Republic of Azerbaijan Ilham Aliyev met on October 6, 2022 at the initiative of the President of the French Republic and the President of the European Council.

Armenia and Azerbaijan con-

firmed their commitment to the UN Charter and the Alma-Ata Declaration of 1991, through which both sides recognize each other's territorial integrity and sovereignty. They confirmed that this will serve as basis for the work of the commissions on delimitation and that the next meeting of these commissions will take place in Brussels by the end of October.

Armenia expressed its agreement to facilitate the EU civilian mission along the border with Azerbaijan. Azerbaijan agreed to cooperate with the mentioned mission to the extent it will be concerned. The mission will start its work in October, for a maximum period of two months. The purpose of the mission will be to build confidence and, through its reports, support the border commissions.

Caucasus Heritage Watch Documents Destruction of Armenian Church in Hadrut

The Caucasus Heritage Watch (CHW) has released a new report on satellite monitoring of cultural heritage in Nagorno-Karabakh.

In the past year, CHW has documented one destroyed church, one damaged historic bridge, and seven threatened churches and cemeteries.

In particular, CHW has documented the destruction of an 18-19th century Armenian church (St. Sargis) in Mokhrenes village in Artsakh's Hadrut region. The village was also

largely destroyed.

CHW is also concerned about earthmoving in close proximity to heritage sites. On July they voiced concern about a threat to St. Yeghisha Church of Mataghis. Today they sound an alarm about Zorakhach' church in Arakhish, now at risk due to roadwork.

The church is thought to date to the 17th or 18th c. judging by its architecture and gravestones reused in its walls.

EU Countries Approve Monitoring Mission

Continued from page 1

some of the observers can come to Armenia from Georgia, where the EU mission has been staying since September 2008 after the short Russian-

Georgian war.

In the case of Armenia, the observers' priority will be to prepare reports to support the border delimitation and demarcation commissions.

Armenia Respond to Turkish Foreign Minister Mevlut Cavusoglu

YEREVAN -- Armenian Foreign Ministry responded to Turkish Foreign Minister Mevlut Cavusoglu, who claimed that Armenia and Azerbaijan have agreed on the main principles of a peace treaty.

In response to a query from Armenpress, Armenian Foreign Ministry spokesperson Vahan Hunanyan said that the negotiations with Azerbaijan continue and that there are no new developments in this regard following the statement that was made by the sides after the October 6 Prague meeting.

“Negotiations with Azerbaijan continue and there are no developments in this regard following the statement that was released after the Prague meeting. In case of new developments we will inform the public in a duly manner, just like before,” Hunanyan said.

The comments come after Turk-

ish Foreign Minister Mevlut Cavusoglu said in an interview on Tuesday that Armenia and Azerbaijan had reached an agreement on the crucial aspects of the ceasefire deal.

“An agreement was reached on the principal points – there were five of them. This includes the recognition of each other's territorial integrity, the demarcation of borders, etc.,” Cavusoglu told TVnet.

The minister also added that Turkish President Recep Tayyip Erdogan's recent meeting with Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan in Czech Republic's Prague was “positive.”

Foreign Ministers of Armenia Ararat Mirzoyan and Azerbaijan Jeyhun Bayramov are scheduled to meet in Astana on October 14 at the initiative of Foreign Minister of Russia Sergey Lavrov

Armenian Peacekeepers Participating in International Drills

HOHENFELS -- Armenian peacekeepers are participating in international military exercises at a US training ground near Hohenfels, Germany, in preparation for a mission in Kosovo.

Colonel Arsen Mangasaryan, the commander of the peacekeeping brigade of the Armenian Ministry of Defense, visited the center in order to observe the trainings and exercises on site and had meetings with the head of the center's exercise planning and con-

trol department, lieutenant colonel Thomas Frohnhoefer and the commander of the 76th infantry brigade of the US Air Force, colonel Chris Mabis.

During the meetings, the US military noted the high level of combat readiness and discipline of the Armenian unit. An agreement was reached on expanding the participation of Armenian peacekeepers in international military exercises.

Pashinyan, Blinken Emphasize the Need

Continued from page 1

creation of an international mechanism for discussions between Stepanakert and Baku, and ensuring the return of Armenian prisoners of war held in Azerbaijan.

The Prime Minister also shared his impressions from his meeting with Turkish President Recep Tayyip Erdogan in Prague.

Blinken expressed U.S. readiness to support the negotiation process and the establishment of peace and stability in the South Caucasus.

Blinken also had a phone call with Azerbaijani President Ilham Aliyev. “Secretary Blinken expressed appreciation for the positive steps Azerbaijan and Armenia are taking towards reach-

ing a sustainable peace agreement, including recent direct talks between the foreign ministers and leaders,” State Department Spokesman Ned Price said in a statement on his call with Aliyev.

“He underscored the importance of discussions about the rights and securities for the residents of Nagorno-Karabakh and need for both sides to maintain the cease-fire and focus on a negotiated agreement as the only path to a lasting peace,” added Price.

The United States has been at the forefront of international efforts to ease tensions and facilitate a peaceful settlement between Armenia and Azerbaijan since the September 13-14 fighting on the Armenian-Azerbaijani border that killed at least 280 soldiers from both sides.

Lemkin Institute Accuses Western Media of Biased Coverage of Azerbaijan's War Crimes Against Armenians

Statement on the Western Media Narrative Regarding Azerbaijan's September 13 Attack on Armenia

The Lemkin Institute for Genocide Prevention is deeply disturbed by the harmful and often ill-informed media rhetoric used in the coverage of the unilateral unprovoked attack launched against the Republic of Armenia's sovereign territory by the state of Azerbaijan. Since the beginning of Azerbaijan's shelling of several eastern Armenian towns on September 13 – in violation of fundamental principles of international and humanitarian law – Western media outlets reporting on the attacks have used terms that downplay, ignore, or make light of Azerbaijani war crimes and the crime of aggression.

Western media outlets regularly utilize the same rhetorical devices that were mobilized in the reporting of Serb attacks on Bosniaks and the Hutu Power attacks on Tutsis in the 1990s – rhetoric which reframed genocidal assaults and plans as ancient hatreds and tribalism.

Given that Azerbaijan's actions are militarily, strategically, and diplomatically supported by Turkey, a key NATO member, the Western press should show particular interest in ensuring that this conflict is accurately represented.

Much of the present media coverage fails to address the history of the conflict, specifically the complexities of the conflict in the contested territory of Nagorno-Karabakh. Nagorno-Karabakh ("Artsakh" to Armenians) is an ethnic Armenian enclave annexed by force, along with the territory of Nakhichevan, to Azerbaijan at the beginning of the 1920s under Soviet rule. It was formally annexed by Azerbaijan in the 1970s. Although Nagorno-Karabakh, like most of the South Caucasus region, was inhabited by an ethnically mixed population in the 1980s, Armenians have constituted the vast majority of its population for centuries and are considered indigenous to the region. In 1991, after the collapse of the Soviet Union, Nagorno-Karabakh authorities held a referendum in which 99% of Artsakh's population voted for independence from Azerbaijan. Although Nagorno-Karabakh is still currently internationally recognized as part of Azerbaijan, its majority Armenian population has claimed independence since 1920 and has been steadily advocating for the recognition of its right to self-determination under international law.

In the 1980s, when post-Soviet borders were being contested across the former empire, Azerbaijan violently repressed Artsakhis who were peacefully advocating for independence. Azerbaijan further launched murderous pogroms against all Armenians living in Azerbaijani cities and towns as part of this repression, which began a process of flight that ended the long historical presence of Armenians in all territory controlled by Azerbaijan outside of Nagorno-Karabakh. In the face of abject brutality, which included a pattern of genocidal atrocities, ethnic Armenians in Nagorno-Karabakh were convinced that there would be no re-

spect for Armenian life in post-Soviet Azerbaijan. This started a war over Nagorno-Karabakh that has been ongoing – on and off – since the early 1990s. The first Nagorno-Karabakh war ended with an Armenian victory in 1994, after which Artsakh formally established a republican system of government with division of power in the 1990s. During the war in 2020, during which Azerbaijan committed horrific atrocity crimes against Armenian civilians and POWs, Azerbaijan regained much of the territory lost in 1994.

The well-funded Azerbaijani state propaganda campaign, brought to international attention in 2018 with investigative reports of President Ilham Aliiev's "caviar diplomacy" that was a part of the \$2.5b "Azerbaijani Laundromat" scheme, continues to present a narrative of Azerbaijani victimization at the hands of racialized Armenian enemies. Much of this narrative is patently false and based on fictitious historical claims. Other aspects of the narrative, such as those around the so-called "Khojaly Genocide" and the "Gugark Massacre," misleadingly frame and present events in ways meant to conceal Azerbaijan's intentional stoking of ethnic grievances in the 1980s, its official incitement to violence against Armenians, and its genocidal rhetoric and aims in the region. While Azeris have legitimate grievances, and while this territorial conflict has caused tragic outcomes for Azeris as well as Armenians, there has never been genocidal intent on the part of Armenian statesmen nor has the Armenian state supported any crimes committed by individual Armenians (such as during the Gugark riot or the Khojaly war crimes).

The ongoing conflict over Nagorno-Karabakh not only has caused the loss of life, but also has resulted in the systematic displacement of the indigenous Armenian population and the destruction of Armenian cultural heritage by Azeri forces in many areas of Artsakh under Azeri control as well as in other regions, such as Nakhichevan, the western Azerbaijan enclave nestled between Armenia and Turkey, where evidence of the historical Armenian presence (represented by ancient khachkars) has been completely eradicated. This massive cultural violence has been compared to vandalism against historical heritage committed by the Taliban in Afghanistan and ISIS in Syria. Not only do Azerbaijani state officials refuse to recognize the long historical presence of Armenians in Nagorno-Karabakh

while sanctioning the destruction of all traces of this presence, but also they refuse to use the internationally-recognized geographic term "Nagorno-Karabakh," referring instead to the area only as "Karabakh," which claims it as an integral part of the eastern Azeri territory of Karabakh. This geographic designation has found itself into Western press reporting, with the consequence of supporting and advancing Azeri expansionist claims.

The reporting on the violence against Armenia stands in stark contrast with the reporting on Russia's invasion of Ukraine in February 2022. At the outbreak of that war, the Western media was clear about which country was the aggressor. They offered in-depth analyses of Russian President Vladimir Putin's speeches and other evidence of his attitude towards Ukraine and Ukrainians. While the South Caucasus is smaller and more distant from Europe than Ukraine, this is no

excuse for ignoring Azerbaijani President Ilham Aliiev's hateful rhetoric, reproducing Azerbaijani propaganda, sowing confusion about causation, and failing to adequately report on the facts on the ground.

The Lemkin Institute has identified a number of trends regarding the misleading, and therefore harmful, language used by media outlets regarding the conflict. The term "clash(es)" has been consistently used by the media since the 2020 war over Nagorno-Karabakh. The term itself cannot offer precise clarity about the details of the conflict, and it is often used as a breaking news "buzzword." Its frequent use suggests that the conflict is playing itself out around incomprehensible issues that resist factual confirmation. For example, an Al Jazeera article from September 15, titled "Death toll in Azerbaijan-Armenia border clashes rises," has the following subtitle: "United Nations welcomes ceasefire after 176 soldiers killed in two days of fighting, which each side blames on the other." While it is true that each side blames the other, only one side invaded a sovereign state without provocation. On September 14, CNN ran the story "Ceasefire is short-lived as Azerbaijan and Armenia resume attacks," which suggests that the decision to engage militarily was mutual, ignoring the spontaneity of Azerbaijan's attack on the Republic of Armenia.

Continued on page 4

Palliative Care Clinic opens at Armenia's National Center of Oncology

Prime Minister Nikol Pashinyan has visited on Saturday V.A. Fanarjyan National Center of Oncology (NCO) under the Ministry of Health of the Republic of Armenia and attended the event dedicated to the opening of the new Palliative Care Clinic and the 75th anniversary of the establishment of the NCO. Minister of Health Anahit Avanesyan, Deputy Mayors of Yerevan Tigran Avinyan and Gevorg Simonyan, MPs Arsen Torosyan and Narek Zejnalyan, directors of medical centers of Armenia, partners from the Russian Federation, France, Georgia, and other officials participated in the event.

PM Pashinyan and other guests toured the newly opened clinic, familiarizing with the work done and the created conditions. The relevant offi-

cial presented the directions of activities and programs of the clinic to the Head of the Government. It was reported that the Palliative Care Clinic, equipped with modern medical equipment, meets the international standards of hospitals and is ready to provide quality and accessible medical services.

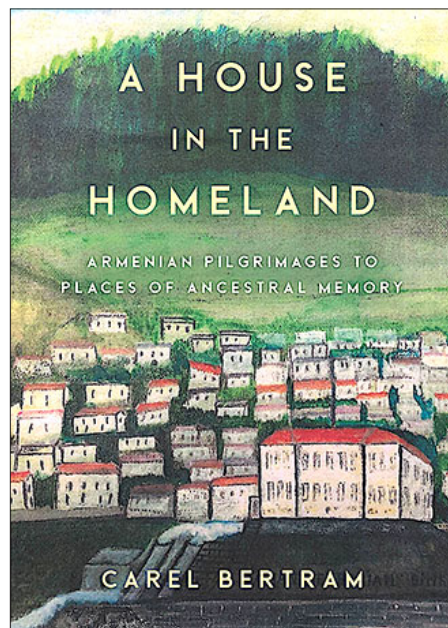
It was noted that for modernizing the main building, large-scale construction and technical re-equipment works were carried out, new services will be provided, some of which are exclusive for Armenia. The Palliative Care Clinic will have 26 wards with 30 beds, a separate social-psychological service team that will work not only with the patients, but also with their relatives.

“A House in the Homeland: Armenian Pilgrimages to Places of Ancestral Memory” by Dr. Carel Bertram

FRESNO — Dr. Carel Bertram will present an in-person lecture entitled “A House in the Homeland: Armenian Pilgrimages to Places of Ancestral Memory” at 7:00PM on Thursday, October 20, 2022, in the University Business Center, A. Peters Auditorium, on the Fresno State campus. The presentation is supported by the Clara Bousian Bedrosian Memorial Fund.

Following the Armenian Genocide of 1915, the United States became an important refuge for genocide survivors. For these survivors, even the idea of returning to a homeland emptied of Armenians and filled with memories of death and terror was unthinkable, and few ever saw their beloved homes again. But slowly and much later, the survivors’ children, and then their grandchildren began to make forays to Turkey in search of their families’ lost houses in the towns/villages that they had heard so much about. Although they had never been there before, they bristled at the term “tourists,” as their profound attachments made them feel that they were hardly just curious visitors, but were, in a sense, returning home. Instead, many called their journeys pilgrimages, and referred to themselves as pilgrims. Between 2007 and 2015, Carel Bertram traveled with over a hundred such pilgrims, and was in contact with many more, resulting in her book *A House in the Homeland, Armenian Pilgrimages to Places of Ancestral Memory* (Stanford University Press, 2022.) In this talk, Bertram brings these pilgrimages and their impact to life, by telling some of their stories.

Dr. Carel Bertram is Professor Emerita in Middle East and Islamic Studies, Department of Humanities, San Francisco State University. Her

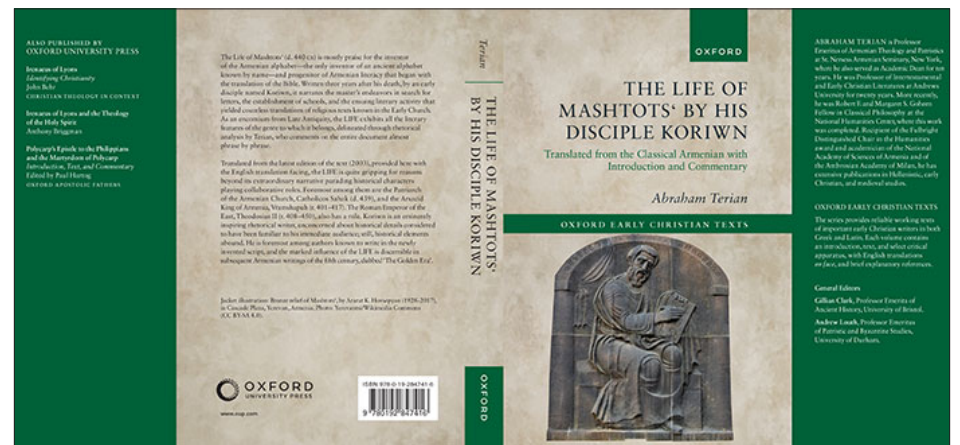
M.A. in Near Eastern Studies was taken at the University of California at Berkeley, her Ph.D. in Islamic Art History at UCLA. Trained in the visual culture of the Ottoman and post-Ottoman era, she uses art, architecture, cities, literature, ethnography and oral histories to study how we use space and place to represent ourselves in the world; and also how it is that the memory of places creates a particular historical consciousness, especially when remembering a home lost to time or exile.

The lecture is free and open to the public. Parking is available in Fresno State Lots P6 and P5, near the University Business Center, located at 5245 N. Backer Ave., Fresno State. A free parking code can be obtained by contacting the Armenian Studies Program.

For information about upcoming Armenian Studies Program presentations, please follow us on our Facebook page, @ArmenianStudiesFresnoState or at the Program website, <https://cah.fresnostate.edu/armenianstudies/index.html>.

The Life Of Mashtots’ by His Disciple Koriwn

Translated from the Classical Armenian with Introduction and Commentary by Abraham Terian

The *Life of Mashtots* (d. 440 ce) is mostly praise for the inventor of the Armenian alphabet—the only inventor of an ancient alphabet known by name—and progenitor of Armenian literacy that began with the translation of the Bible. Written three years after his death, by an early disciple named Koriwn, it narrates the master’s endeavors in search for letters, the establishment of schools, and the ensuing literary activity that yielded countless translations of religious texts known in the Early Church. As an encomium from Late Antiquity, the *LIFE* exhibits all the literary features of the genre to which it belongs, delineated through rhetorical analysis by Terian, who comments on the entire document almost phrase by phrase.

Translated from the latest edition of the text (2003), provided here with the English translation facing, the *LIFE* is quite gripping for reasons beyond its extraordinary narrative parading historical characters playing collaborative roles. Foremost among them are the Patriarch of the Armenian Church, Catholicos Sahak (d. 439), and the Arsacid King of Armenia, Vr?amshapuh (r. 401–417). The Roman Emperor of the East, Theodosius II (r.

408–450), also has a role. Koriwn is an eminently inspiring rhetorical writer, unconcerned about historical details considered to have been familiar to his immediate audience; still, historical elements abound. He is foremost among authors known to write in the newly invented script, and the marked influence of the *LIFE* is discernible in subsequent Armenian writings of the fifth century, dubbed ‘The Golden Era’.

ABRAHAM TERIAN is Professor Emeritus of Armenian Theology and Patristics at St. Nersess Armenian Seminary, New York, where he also served as Academic Dean for ten years. He was Professor of Intertestamental and Early Christian Literatures at Andrews University for twenty years. More recently, he was Robert F. and Margaret S. Goheen Fellow in Classical Philosophy at the National Humanities Center, where this work was completed. Recipient of the Fulbright Distinguished Chair in the Humanities award and academician of the National Academy of Sciences of Armenia and of the Ambrosian Academy of Milan, he has extensive publications in Hellenistic, early Christian, and medieval studies.

Lemkin Institute Accuses Western Media

Continued from page 3

Other short-cut descriptors like “tensions” and “flare up” suggest equal responsibility for the violence and downplay the severity of an unprovoked attack by a strong adversary with an even stronger regional ally. (See: Times of Israel, 9/14/2022, “Death toll reaches 99 in fresh Armenia-Azerbaijan flareup”.) These words, along with balanced-sounding language like “armed conflict” and “hostilities,” incorrectly frames the actions of the aggressor and are used to imply equal power and assume equal responsibility for the attack. Similarly, several high-ranking diplomats called for “both sides [to] show restraint,” a term which is unfortunately most often invoked after a targeted nation or people responds in self-defense. In the case of the attack on September 13, US Secretary of State Antony Blinken issued a statement with this exact call, speaking up only after Armenia’s act of self-defense. As has been seen in so many other instances of genocide, the fallacy of bothsidesism serves only to

support the aggressor party and mask its crimes.

Other reporting describes Azerbaijan’s war of aggression against the Republic of Armenia’s sovereign borders as “linked to” the conflict over the disputed Nagorno-Karabakh territory, which frames Azerbaijani aggression according to the justifications of the Azeri government. Azerbaijani aggression towards the Republic of Armenia should be analyzed in terms of its own government’s internal rhetoric, which frequently claims that all of present-day Armenia is Azeri land. On this note, there is a concerning number of articles quoting official statements made by the Turkish and Azeri governments that are not fully vetted for potential propaganda and are instead accepted at face value. It is not made clear to readers that Azeri assaults on the Republics of Artsakh and on Armenia are the consequence of an ideology of expansionism shared with and stoked by Turkey, an ideology that the presidents of both countries frequently speak about in public.

Several articles also use childish

words that are wholly inappropriate for an investigation into a serious decades-long war characterized by genocidal atrocities committed Azerbaijan and blame Armenia for invoking its own invasion (see, for example, “Armenia sides with Russia in snub to Azerbaijan over border fracas by Newsweek, 9/13/2022). A September 13 article published in Politico (“No good outcomes in latest Armenia-Azerbaijan fighting”) referred to the “decadeslong spat over Nagorno-Karabakh” (our emphasis).

Finally, the Lemkin Institute is concerned by the number of Western media articles which do little to provide background information on Azerbaijan’s one-sided decision to violate the ceasefire agreement that has been in place since the end of the 44-day war in November of 2020. Even ostensibly well-meaning explanation articles ignore the high level of Armenophobic hate speech by Azeri officials, the documented atrocities committed by Azeri soldiers in the 2020 war against Armenian prisoners of war and civilians, the string of connected hate crimes against Armenians in the diaspora, the history of the 1915-1923 genocide against Armenians, Greeks, and Assyrians commit-

ted by the Ottoman Empire (which took the lives of at least 1.2 million Armenians), the well-funded and long-time denial of that genocide by Turkey and Azerbaijan, the internal human rights abuses committed by the government of Azerbaijan (which often uses hate speech against Armenians and war with Armenia as a distraction), and the series of broken ceasefire attacks such as this one that have been consistently committed by Azerbaijan with the military and diplomatic support of Turkey.

The Lemkin Institute calls upon Western media outlets to clarify their language and avoid the false neutrality of “balanced reporting” that simply reproduces the propaganda of the aggressor and fuels genocidal actions and rhetoric. The Western media needs to tell the truth and call the war on Armenia what it is: an aggressive war with clearly demonstrated genocidal intent against Armenians. The governments of Turkey and Azerbaijan have been open about their animosity towards the nation, people, and culture of Armenia. If left unchecked, the world will be faced with addressing yet another devastating genocide and the press will have been complicit once again.

Փայլան.

«Եթէ Մահն Անգամ Յոգնած Է՛ժամանակն Է Խաղաղութեան Երգեր Երգելու»

Ժողովուրդներու ժողովրդավար կուսակցութեան Տիգրանակերտի պատգամաւոր կարօ Փայլան այսօր Թուրքիոյ խորհրդարանին մէջ սարքեց մամլոյ ասուլիս մը՝ փրակի մէջ կայանալիք էրտողանփաշինեան հանդիպման ընդառաջ:

Փայլան նշեց, թէ այսօր փրակի մէջ պատմական հանդիպում մը պիտի կայանայ՝ պիտի հանդիպին նախագահ էրտողան եւ վարչապետ փաշինեան: «Յուսամ այս պատմական հանդիպումը նպաստէ տարածաշրջանային խաղաղութեան: Դարերէ ի վեր միասնաբար ապրած հայեր, ատրպէյճանցիներ եւ Թուրքիոյ ժողովուրդները դժբախտաբար վերջին հարիւրամեակին հակամարտութիւններու հետեւանքով հեռացան իրարմէ: Մինչեւ հարիւր տարի առաջ Անատոլիոյ իւրաքանչիւր քաղաքի մէջ հայեր կը բնակէին, իսկ այսօր ափ մը մնացած ենք: Դեռ կանք, եւ որպէս Թուրքիոյ հայեր դեռ խաղաղութիւն կը պահանջենք: 35 տարի առաջ միասնաբար կ'ապրէին ատրպէյճանցիներն ու հայերը: Սովետական Միութեան կազմալուծմամբ, նոյն օրն իսկ ստեղծուած այս երկու երկիրները՝ Հայաստան եւ Ատրպէյճան, յայտնուեցան պատերազմի մէջ եւ երկու ժողովուրդներն ալ 35 տարիէ ի վեր պատերազմելով կը պարտուին: Ա՛լ պատերազմին վերջ տալու պահն է: Եւ այս ուղղութեամբ Թուրքիա պէտք է պատասխանատուութիւն ստանձնէ: Իմ երկրի նախագահը՝ պր. էրտողան պատասխանատուութիւն պէտք է ստանձնէ: Ազգային ժողովը տարածաշրջանային խաղաղութեան համար պատասխանատուութիւն պէտք է ստանձնէ: Այս առումով բոլորը պատասխանատուութիւն ստանձնելու կը հրաւիրեմ», յայտնեց հայազգի պատգամաւորը:

Սարգսեան հանդիպեցան թէ՛ Երեւանի, թէ՛ Պուրսայի մէջ: Այդ շրջանին արձանագրութիւններ ստորագրուեցան, սակայն երկու կողմի ազգայնականները արգելք եղան խաղաղութեան հաստատման: Սա երկրորդ առիթն էր, որ փախցուցինք: Խաղաղութեան բացակայութեան պատճառով, 2020-ին Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ 44-օրեայ պատերազմ մը սանձա-

զերծուեցաւ: Հայաստանի ու ատրպէյճանցի հազարաւոր երիտասարդներ մահացան: Առանց խտրականութեան կը խոնարհիմ բոլորի յիշատակին առջեւ եւ կը ցաւակցիմ իրենց ընտանիքներուն: Քանի որ քաղաքական գործիչները չկրցան հաշտուիլ, ցաւը ժողովուրդները ապրեցան: Մինչդեռ ատրպէյճանցիներն ու հայերը մինչեւ 35 տարի առաջ միասնաբար կ'ապրէին, եղբայրաբար, հարեւան զիւղերու մէջ, առուտուր կ'ընէին իրարու հետ: Ստեղծուեցաւ այնպիսի ընկալում մը, թէ այս ժողովուրդները պատմական թշնամիներ են: Բայց, ինչպէս Եաշար Քեմալ կ'ըսէր, եթէ մահն անգամ յոգնած է՝ ժամանակն է խաղաղութեան երգեր երգելու»:

Ըստ Փայլանի, հակառակ այլ երկիրներու ջանքերուն, Թուրքիա խաղաղութեան համար պատասխանատուութիւն չի ստանձնեց, այլ կողմնակցութիւն ընելով կը կանգնի Ատրպէյճանի կողքը: «Ատրպէյճանը ջան կը կոչէ Թուրքիա: Բայց, պարոն էրտողան, պէտք է գիտնաք, որ այս արտայայտութիւնը ամենաշատ Հայաստանի մէջ կը գործածուի: Տարածաշրջանա-

յին խաղաղութիւնը կը հաստատենք այն ժամանակ, երբ Ջան Ատրպէյճան ըսելու պէս ըսենք նաեւ՝ Ջան Հայաստան: Նոյնպէս եւ ատրպէյճանցիները հայերը Ջան պիտի կոչեն եւ ընդհակառակը: Տարածաշրջանային խաղաղութեան բարիքները բոլորս պիտի վայելենք: Հիմա ահա՛ առիթ մը եւս կայ խաղաղութեան»:

«Հայեր կ'ըսեն, թէ Ղարաբաղը իրենցն է, ատրպէյճանցիներ ալ կ'ըսեն թէ իրենցն է: Ո՛չ, Ղարաբաղ կը պատկանի Ղարաբաղի ժողովուրդներուն, միասնաբար ապրիլ երազող ղարաբաղցի հայերու ու ատրպէյճանցիներու: Սակայն ղարաբաղցի հայեր մտահոգ են իրենց ապագայով եւ պէտք է ապահովել անոնց անվտանգութիւնը», ընդգծեց Փայլան:

«Կոչ կ'ուղղեմ, կը պահանջեմ սահմաններու անյապաղ բացումը: Հայաստան-Թուրքիա սահմանը պէտք է բացուի: Քաղաքական գործիչները առանձինն չեն կրնար կերտել խաղաղութիւնը: Խաղաղութիւնը կը կայանայ երբ իրարմէ

Շար.ը էջ 14

Նոր Սերունդ Մշակութային Միութիւնը
Կը Ներկայացնէ
«Կոչ Զարթօնքի»

Վաւերագրական ժապաւենի ցուցադրութիւն. 2,000 մղոն ուղեւորութիւն
Արեւմտեան Հայաստանի մէջ:
Կիրակի, 16 Հոկտեմբեր, 2022-ին կէսօրէ ետք ժամը 5:00-ին
ՀԿԲՄ Կեդրոնէն ներս:

Մուտքը Ազատ Հիւրասիրութիւն

Nor Serount Cultural Association
Invites you to Screening of
"A Call for Awakening"

Documentary movie. A 2,000-mile journey of Western Armenian towns.
Sunday October 16, 2022, at 5:00 pm
AEBU center: 1060 N Allen Ave. Pasadena, CA 91104
Seating is limited. Please RSVP at (818) 590-9293

Փայլան յիշեցուց, որ 1993-ին Հայաստան-Ատրպէյճան հակամարտութեան պատճառով Թուրքիա փակած էր Հայաստանի իր սահմանադուռը: «Ինչպէս որ դուռը փակ երկու դրացիներ իրենց հարցերը չեն կրնար լուծել, Թուրքիա եւ Հայաստան ալ իրենց հարցերը չեն կրնար լուծել: Բայց եթէ դուները բանանք, խօսիլ սկսինք, յարաբերութիւն ստեղծենք՝ այն ժամանակ պիտի տեսնենք, թէ չունինք անլուծելի որեւէ հարց»:

Փայլան ըսաւ, որ 1993-ին Հայաստան խաղաղութեան ձեռք մեկնած էր, սակայն Թուրքիա այդ առիթը չկրցաւ օգտագործել: Ան յիշեցուց 2008-ի ֆուլթալոյսին դիւանագիտութիւնը: «Այդ ժամանակուան նախագահները՝ Ապտուլլահ Կիլի եւ Սերժ

Արեւմտեան Թեմի Հոգեւորականաց Ընդհանուր Ժողովը

Սոյն թուականի Հոկտեմբեր 4-ին Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդարանի Արմէն Համբար սրահում տեղի ունեցաւ Թեմի Հոգեւորականաց տարեկան Գ. Ընդհանուր Ժողովը, նախագահութեամբ Առաջնորդ Գերաշնորհ Ս. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի եւ մասնակցութեամբ աւելի քան 35 հոգեւոր հայրերի եւ հիւրաբար Արեւմտեան Թեմում գտնուող Գերաշնորհ Ս. Դանիէլ Եպս. Ֆինդիկեանի: Ժողովին բացակայ էին շուրջ 7 հոգեւորական մասնաւոր պատճառներով:

Ժողովը բացուեց հոգեւոր արարողութեամբ, որից յետոյ, մէկ րոպէ լուսնեմբ ժողովականները յարգեցին Ատրպէյճանի սանձագերծաց ազրեսիայի հետեւանքով գոհուած զինծառայողներին յիշատակը: Մինչ Առաջնորդ Սրբազանի գեկոյցը, բացման խօսքով հանդէս եկաւ Հոգեւոր Ս. Տաճատ Մ. Վ. Եարտմեանը եւ այնուհետեւ հրահրեց Սրբազան Հօրը, ներկայացնելու իր գեկոյցը: Գերաշնորհ Ս. Յովնան Արք. Տէրտէրեանն ամփոփ անդրադարձաւ իր ժամանակացոյցին, Մաշտոցի օգտագործմանը, մասնաւոր արարողակարգերի, ներկայացրեց Թեմի նոր եկեղեցականներին եւ քահանայից թեկնածուներին, ինչպէս նաեւ Թեմի եկեղեցական նոր կալուածների եւ շինարարութիւնների, Երուսաղէմ եւ Հայաստան ուխտագնացութիւնների կազմակերպման մասին: Մասնաւոր կերպով անդրադարձաւ Հայաստանի ներկայ կացութեանը եւ տեղեկացրեց, որ գոհուած զինծառայողների ընտանիքներին աջակցելու նպատակով նիւթական յատկացումներ պիտի տրամադրուեն: Նուիրատուութիւնները զինծառայողների ընտանիքներին փոխանցելու համար Հոգեւոր Ս. Սասուն Մ. Վ. Ձմրուխտեանը արդէն մեկնել է Հայաստան: Այնուհետեւ, Սրբազան Հայրն իր խօսքի մէջ նշեց նաեւ, որ մեր առջեւ ծառայած մարտահրաւէրները պիտի տոկանք յաղթարեւել միայն հաւատքի զիտակցութեամբ եւ զօրութեամբ, բայց առաւել նախանձախնդրութեամբ կատարելու մեր հովուական պարտականութիւնները: Պէտք է ամէն օր գերազանցեմք մեր հոգեւոր կոչման մէջ եւ ծառայութեան ճանապարհին լինենք մրցակիցներ Աստուծոյ փառքի համար, ի խնդիր Մայր Սուրբ Եկեղեցու համար: Սրբազան Հօր գեկոյցից յետոյ հրահրուեց ներկաներին մասնակցելու հիւրասիրութեան: Կարճ դադարից յետոյ ժողովականները շարունակեցին օրակարգով նախատեսուած բանախօսութիւնները: Զեկոյցներով հանդէս եկան Գերաշնորհ Ս. Դանիէլ Եպս. Ֆինդիկեանը «Աղօթք եւ Սուրբ Հաղորդութիւն», Հոգեւոր Ս. Տաճատ Մ. Վ. Եարտմեանը «Եկեղեցին Կաթոթէ», Արժանապատիւ Ս. Եղիշէ Քհնյ. Քսաչիքեանը «Աստուծոյ Խօսքը, որ կեանք է, ներկայ է Եկեղեցու ծիսական աղօթքի կեանքի մէջ» եւ Ս. Աւետիս Քհնյ. Աբովեանը «Մարդոց Սրբութիւնը Եկեղեցու աղօթքի էական նպատակն է եւ առաքելութիւնը» թեմաներով: Զեկոյցներին առնչուած քննարկումներ ծաւալուեցին, եղան բազմաթիւ առաջարկութիւններ ու նախաձեռնութիւններ: Հոգեւորականաց ընդհանուր ժողովին իր աշխատանքն աւարտեց Սրբազան Հայրերի ամփոփիչ խօսքով եւ աղօթքով:

Պոլսահայ «Մարալ» Համոյթի Ելոյթները Պուկարիոյ Մէջ

Պուկարահայ «Արաքս» հիմնադրամին ընդառաջելով Պոլսոյ էսպան Սանուց Միութեան «Մարալ» երգի-պարի համոյթը Հոկտեմբերի 16-ին ելոյթով մը հանդէս պիտի գայ Պուկարիոյ «Փլովտիվ» քաղքի «Պուրիս Խրիսթով» կեդրոնին մէջ: 45 հոգիներէ բաղկացած «Մարալ» համոյթի գլխաւոր մենակատարն է շնորհալի երգչուհի Մարալ Այվազը: Գեղարուեստական ղեկավարն է Կարպիս Չափքան:

Հարկէ նշել որ ամառուան շրջանին մարայիցիները լուրջ եւ յարատեւ փորձերով ու խանդավառութեամբ պատրաստուած էին այս ուղեւորութեան համար:

Իրաք - Հայ Ընտանիքի Մը 8 Անդամները Ողբերգական Արկածի Զոհ

«Արեւելք» լրատու գործակալութեան կ'իմանանք թէ Իրաքեան Գիւրտիտանէն ողբերգական արկածի զոհ գացած են հայ ընտանիքի մը 8 անդամները: Արկածը տեղի ունեցած է անցեալ Շաբաթ ուշ երեկոյցեան, երբ Պետրոսեան ընտանիքի 11 անդամները Ալ Ղոշ աւանէն որոշած էին վերադառնալ դէպի իրենց բնակավայրը՝ Սեմիր շրջան: Անոնց ինքնաշարժը բախած է մեծ բեռնակառքի մը, որուն հետեւանքով՝ վարորդը՝ Ստեփան Աշոտ Ապտ Պետրոսեանը, կինը Մէրին, հայրը Աշոտ, զաւակները Անելա, Արեւ, էլենա, Հայաստան եւ Միրօ մահացած են:

Ինքնաշարժին մէջ եղած են նաեւ նոյն ընտանիքի անդամ երեք այլ զաւակները, որոնք փոխադրուած են հիւանդանոց եւ կը գտնուին բժշկական խնամքի տակ (մէկուն վիճակը կը գնահատուի ծանր):

Նշենք որ ճամբան որ իրարու կը կապէ Իրաքեան Գիւրտիտանի Տիրք քաղաքի ծայրամասային Սեմեր շրջանն ու Ալ Ղոշ աւանը, լքուած վիճակ մը ունի եւ այդ պատճառով է որ ճամբան կոչուած է «Թաքիք ալ մոթ» («մահուան ճանապարհ»): Հանգուցեալներու յուղարկուելու թեման եւ թաղման արարողութիւնը կատարուած է Կիրակի օր Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Ներսէս Շնորհալի եկեղեցոյ մէջ:

Պոլսոյ Պէզճեան Վարժարանի «Սիրոյ Սեղան»-ին Յաջող Զեռնարկը

Երկու տարիէ ի վեր համաճարակի պատճառով, դադրած պոլսահայ համայնքի «Սիրոյ Սեղան»-ները դարձեալ կեանքի կոչուեցան եւ դարձան համայնքային ապրումներու ժամադրավայրերը, մասնաւորաբար՝ դրամական հասոյթ ապահովելը շրջանի վարժարաններուն: Արդարեւ, անցեալ Կիրակի, Գոմ Գաբուրի Պէզճեան Ամիրա սրահը կը յորդէր խանդավառ բազմութեամբ, զրեթէ ազատ տեղ չկար սիրոյ սեղանին շուրջ: Բոլորն ալ եկած էին զօրավիզ կանգնելու Պէզճեան Մայր Վարժարանի կարիքներուն: Այս առթիւ ելոյթներ ունեցան տնօրէնուհի Տիկին Գլուխիա Ալթըբարմազ-Տէմիր եւ թաղային խորհուրդի ատենապետ Հրանդ Մոսկոֆեան, որոնք պարգեցին դպրոցի ներկայ իրավիճակը եւ շնորհակալութիւն յայտնեցին աջակցութեան համար:

Ունեցաւ որ պիւտճէի բացը հաւասարակշռուած էր, բարերարներու եւ ներկաներու ու յատկապէս Օրթագիւղի թաղական խորհուրդին կողմէ կատարուած նուիրատուութեան շնորհիւ: Հուսկ բանքն արտասանեց Պատրիարք Հայրը, յիշեցնելով որ Սիրոյ Սեղանն այն տեղն է ուր բոլորս կ'ապրինք մեր քրիստոնէական սէրը մեր եղբայրներուն նկատմամբ, մեր փոքր ու մեծ լուծմաները կը հանենք, սեղանին կը դնենք, ինչպէս որ մեր սեղանի ճաշերը կը բաժնենք, այնպէս ալ՝ մեր լուծմաները բերենք ընդհանուրին համար: Ուրախ ենք որ Մայր Եկեղեցոյ թաղականութիւնը հանգիստ կերպով պիտի շարունակէ ծառայել ու կանգուն պահել եկեղեցին ու Պէզճեան Մայր Վարժարանը ըստ պատրիարք հայրը:

Կ'իմանանք թէ վարժարանի ընդհանուր բացը կը հասնէր 4 միլիոն 500 հազար լիրայի: Նոյն օրը հանգանակուեցաւ 4 միլիոն լիրան: 2 միլիոն հանգանակուեցաւ «սիրոյ սեղան»ի ընթացքին եւ 2 միլիոն ալ նուիրաբերուեցաւ Օրթագիւղի թաղային խորհուրդին կողմէ: Հաւաքոյթն իր աւարտին հասաւ միաբերան երգուած Տէրունական Աղօթքով:

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ
ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՀՈԳԻ ԸԱՍԱՐ)
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝
ԸՆՈԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

Իշխանութիւնն Ամէն Գնով Զպահելու Գինը

Շարունակուած էջ 2-էն

խագահներ հնարաւոր հանդիպմանը, նշել է, որ եթէ լինի նման առաջարկ (պաշտօնապէս նման առաջարկ չի հնչել), ապա, իր կարծիքով, վարչապետը կ'ընդունի հանդիպման առաջարկը:

Այժմ անդրադառնանք Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի այն դիտարկմանը, թէ «Քոչարեանի նպատակն ամէն գնով Փաշինեանի իշխանութեան տապալումն է, իսկ Փաշինեանի նպատակը՝ ամէն գնով իր իշխանութեան պահպանումը»: Հնարաւոր չէ չհամաձայնել Առաջին նախագահի՝ Քոչարեանին վերաբերող դիտարկմանը. այո՛, վերջինիս նպատակն ամէն գնով ռեանշի հասնելն է, այլ հարց է, թէ որքանով է նրա այդ փափաքը տեղաւորուած քաղաքական պայքարի դասական կանոնների համատեքստում, կանոններ, որոնցով, ի դէպ, առաջնորդուած էր նաեւ Տէր-Պետրոսեանը՝ սկսած 2007 թուականից, երբ քաղաքական ախտորոշումներ էր տալիս գործող ռեժիմին՝ «վերից վար կոռոււմպացուած», «յանցագործ», «լիովին մաֆիոզ», ապա եւ առաջադրուած ՀՀ նախագահի թեկնածու՝ տապալելու թաթար-մոնղոլական խաների պէս երկիրը մէջ-մէջ արած կառավարիչներին՝ իշխանութիւնը վերցնելու նպատակով:

Ռոբերտ Քոչարեանն ու Սերժ Սարգսեանն էլ, այո՛, ամէն կերպ, եթէ կ'ուզէք, մարդկային կեանքերի գնով պահեցին իշխանութիւնն ու այդպէս պահած այն տարան, հասցրին մինչեւ 2018 թուականը՝ անտեսելով իր՝ Առաջին նախագահի մի քանի տասնեակ բարոյախրատական ելոյթներն ու պեսիմիստական վերլուծութիւնները երկրին սպառնացող արհաւիրքների ու աղէտների մասին: Ժողովրդից խլուած իշխանութիւնը Սերժ Սարգսեանին յաջողեց պահել նաեւ ԲՀԿ առաջնորդ Գագիկ Ծառուկեանին «քաղաքական չարիք» անուանելու գնով, քանի որ վերջինիս հետ դաշնակցած Լեւոն Տէր-Պետրոսեանին այդպէս էլ չյաջողուեց կեանքի կոչել իշխանութեան տապալման մի այնպիսի յաւակնոտ ծրագիր, որը պատմութեանը յայտ-

նի է բուժուող անդրադառնական շտապուած յեղափոխութիւն անուամբ:

Ինչեւէ, անցեալը թողնենք անցեալում ու գանք մեր օրեր, անդրադառնանք Առաջին նախագահի կշտամբանքի երկրորդ հասցեատիրոջը՝ Նիկոլ Փաշինեանին, որը, ըստ նրա, ամէն գնով փորձում է պահել իշխանութիւնը: Այդ իշխանութիւնը, ինչպէս ընդդիմադիր գործիչներից մէկն է սիրում կրկնել՝ «Փաշինեանն իր հօր տնից» չի բերել, որ ուզած ժամանակ յանձնի կամ նուիրի, այլ ստացել է դրա միակ տիրոջից՝ Ժողովրդից, հետեւապէս պարտաւոր է պահել իրեն վստահուած իշխանութիւնը, ընդ որում՝ որքան հնարաւոր է՝ պինդ: Այսինքն՝ սահմանադրական բոլոր միջոցներով: Նոյնքան պինդ, որքան, ի դէպ, Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը պահեց ժամանակին, երբ հայ Ժողովրդին 30 տարի առաջ կրկին պատուհասել էր պատերազմը, երկրում անառողջ մթնոլորտ էր, ընդդիմութիւնն օրհասի ժամին նորից փողոց էր դուրս եկել, հայրենիքը կորցնելու մասին էր հերթական անգամ գոչում ու «Լեւոն, հեռացիր» գոչում՝ պահանջելով վերջինիս «անյապաղ կամաւոր հրաժարականը»:

Ինչպէս վարուեց այդ ժամանակ Առաջին նախագահը, որքան յիշում ենք՝ հրաժարական չտուեց, այլ ամէն կերպ պահեց, պահպանեց 1 միլիոն 300 հազար մարդու իրեն վստահած իշխանութիւնը: Աւելին՝ իր «կամաւոր հրաժարականի» պահանջով նախագահական նստավայր եկած ընդդիմադիրներին մեղադրեց (առկայ է դա փաստող տեսագրութիւն) արկածախնդրութեան համար՝ յայտնելով, թէ դաւաճանած կը լինի իրեն ընտրողներին, եթէ մի քանի հազար հոգու պահանջով հրաժարական տայ՝ գնայ «դասալքութեան»:

Արդ, երբ Տէր-Պետրոսեանը խօսում է Փաշինեանի կողմից իշխանութիւնն ամէն գնով պահելու մասին, տպաւորութիւն է, թէ «մեղադրում է դաւաճանութեան եւ դասալքութեան չդիմելու համար»:

Եկել է իսկապէս հազարապատիկ լրջանալու պահը: «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ»

Հայաստանի Առաջ «Միութեանական Պետութեան» Դիրքը

Շարունակուած էջ 2-էն

րանական ուղղութեամբ, եւ այդ խնդիրների համատեքստում էլ զգուճ թէ Ատրպայէյճանի, թէ դրա մեծ եղբօր՝ Թուրքիայի, թէ նաեւ Իրանի աջակցութեան կարիքը: Մինչդեռ, «միութեանական պետութիւնը» նշանակելու է յարաբերութեան որոշակի եւ սկզբունքորեն նոր ռեժիմ այդ եռեկէի հետ: Պատրաստ է Ռուսաստանը դրան: Այդ հարցը յամենայն դէպս ներկայումս «կախուած է օդում», հետեւաբար վերատիւն վերադառնում ենք հարցի, թէ որքանով է ներկայումս արդիական բարձրա-

ցուող օրակարգային հարցը, եւ որքանով է այն պարզապէս ներքաղաքական մաների հաշուարկ: Այն, որ հարցը էքզիստենցիալ առումով Հայաստանի մարտահրաւէրների շարքում է, չկայ կասկած: Սակայն, դրա ընթացիկ՝ կարճաժամկէտ եւ երկարաժամկէտ ռեժիմների ստոյգ գնահատումը չափազանց կարեւոր է մարտահրաւէրին հակադրելու քաղաքականութեան կազմակերպման եւ Հայաստանի հասարակական-քաղաքական, պետական օրգանիզմի անելիքների ծրագրման եւ համակարգման տեսանկիւնից:

«ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

Եթէ Մահն Անգամ Յոգնած Է

Շարունակուած էջ 11-էն

հեռու մնացած ժողովուրդներ ողջագուրուին: Պէտք է դռները բաց ըլլան: Էրզրումի եւ Երեւանի պարը նոյնն է, այս ժողովուրդները նոյն երգերով արցունք կը թափեն ու կը գուարճանան: Եթէ այս ժողովուրդները ողջագուրուին՝ այն ժամանակ պիտի տեսնէք որ իրարու ամենամօտիկ ժողովուրդներն են ասոնք: Կոչ կ'ուղղեմ էրտողանին ու Փաշինեանին՝ անյապաղ բանալ սահմանադուրը: Պր. Փաշինեան խաղաղութեան համար առիթ մըն է: Խաղաղութիւն ուզել կը նշանակէ ռիսք առնել: Փաշինեան կ'առնէ այդ ռիսքը: Փաշինեան խաղաղութեան ձեռք կը մեկնէ: Այսօր պիտի տեսնենք, թէ այդ ձեռքը կը սեղմեն, թէ ոչ: Պր. էրտողանէն կը խնդրեմ, որ սեղմէ Փաշինեանի երկարած ձեռքը»:

Ապա Փաշինեան ըսաւ, թէ պատասխանատուութիւն պէտք է ստանձնեն նաեւ երկու երկիրներու խորհրդարանները, մտաւորական-

ները, լրագրողները, առեւտրային ու տնտեսական կառույցները, ոչկառավարական կազմակերպութիւնները: Հոսկ ան շնորհակալութիւն յայտնեց երկու երկիրներու յատուկ ներկայացուցիչներուն՝ Սերտար Քըլըչի ու Ռուբէն Ռուբինեանի:

Փայլան մամուլը ասուլիսի աւարտին պատասխանելով իրեն ուղղուած հարցումներուն, հաստատեց, թէ ժողովուրդները նախապաշարում ունին իրարու նկատմամբ՝ անցեալի ցաւերու, կորուստներու պատճառով: «Այս ցաւերու հետ առերեսուելու համար պէտք է խօսիլ, յարաբերութիւն հաստատել», ըսաւ պատգամաւորը: Ըստ իրեն, երեք երկիրներու ազգայնականները կոմնակից չեն խաղաղութեան՝ իրենց իշխանութիւնները շարունակելու համար, սակայն երեք երկիրներու մէջ ալ կան մարդիկ, որոնք խաղաղութիւն կ'ուզեն, որոնց մասին չ'ելլեր: «Կոչ կ'ուղղեմ, որպէսզի խաղաղասէրներու ձայները աւելի բարձր ըլլան», եզրափակեց իր ելոյթը Կարօ Փայլան:

75th Anniversary

Of the Founding of St. Gregory Armenian Apostolic Church of Pasadena Under the Auspices Of the Primate of the Western Diocese of the Armenian Church His Eminence Abp. Hovnan Derderian

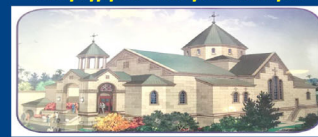
On Saturday, October 22, 2022 at Geragos Hall 7:00 p.m. Dinner & Program

Mortgage Burning Ceremony Bestowing of St. Nerses Medal to Marguerite Hougasian Special Program and Much More

75 ԱՄԵԿԱ ՀԻՄՆԱԳԻՐՈՒԹԵԱՆ

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻ ԶԱՅՏ. ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՏԻՈՅ - ՓԱՍՏԵՆԱ

*Երեկոյթի ընթացքին պիտի կատարուի եկեղեցույս պարտամուրհակները այրելու արարողութիւնը *Սուրբ Ներսէս Ընդհալի Ծբանշանի տուչութիւնը Մարգրիտ Ղուկասեանին

For Reservations Please call

Lisa Meymarian (626)622-5462 / Yn. Talin Petoyan (626)616-1535 Church office (626)449-1523

Donation \$75

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՈՆ
Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
Enclosed a check for (one year)
* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA
\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.
\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.
Name:
Address:
City: State: Zip Code:
Country:
Tel:
Email:

ՀՈԳԵՅԱԼԳԻՍ

Հանգուցեալ էՏՎԻՆ ՄԻՆԱՍԵԱՆԻ Ծնեալ՝ (1963-2021) Մահուան Ա. Տարեկից

Հանգուցեալ իրաւաբան էՏՎԻՆ ՄԻՆԱՍԵԱՆԻ մահուան Ա. տարեկիցին առթիւ, Պոլսահայ Միութեան Հոգաբարձութեան, Գործադիր Յանձնախումբի եւ բոլոր յարակից Յանձնախումբերու կողմէ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի, Կիրակի, Հոկտեմբեր 16, 2022, կէսօրէ ետք ժամը 2ին, Oakwood գերեզմանատան մէջ

Address: 22601 Lassen St, Chatsworth, CA 91311:

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ:

ՂԱՄԲԱՆԱԿԱՆ՝ ՊՈԼՍԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

Պոլսահայ Միութեան Հոգաբարձութեան ատենապետ, գաղափարի նուիրեալ եւ հաւատաւոր մշակ՝ հոգեհարազատ մեր անդամին իրաւաբան էտիվին Մինասեանի անժամանակ մեկնումով, Պոլսահայ Միութիւնը կորսնցուց միութեան խոր եւ աներեր համոզումներու տէր, առաքինի երախտաւոր մը, որ երեսուն երկար տարիներ ինքնամատուց եւ անմնացորդ կերպով ծառայեց ի խնդիր Միութեան շահերուն:

Միայն ծագումով հայ մը չեղաւ իրաւաբան Մինասեան, այլեւ իր կեանքով, մշակը հանդիսացաւ հայկական իր ժառանգութեան: Եղաւ մանաւանդ հաւասարապէս ե՛ւ հայ, ե՛ւ ամերիկացի:

«Ամերիկահայ» ու կրկնակ պատկանելութեան իր այդ կազմաւորումով ու համադրութեամբ, բնաւ անտարբեր չգտնուեցաւ աշխարհի ճակատագրին նկատմամբ, մօտէն հետեւեցաւ եւ դիրքորոշուեցաւ քաղաքական մեծ վերիվայրումներուն նկատմամբ ու նուաճեց արժանաւոր քաղաքացիի իր մնայուն տեղը 21-րդ դարու ամերիկեան իրականութեան մէջ անընկճելի կամքով, անսասան հաւատքով, անսպառ կորովով, մշտանորոգ յոյսով եւ ապագայի նկատմամբ անուցած իր վարդապոյն երազներով կարողացաւ գործել հայապայել ընդունակութեամբ, բարձր գիտակցութեամբ եւ արժանաւորութեամբ ձեռք առնելով պատասխանատուութեան խոշոր բաժին:

Ան բացառիկ գիտակցութեամբ մը, բացառիկ համոզումով լծուած էր միութենական աշխատանքին:

Նիւթակնանցած այս դարուն մէջ անցեալէն մինչեւ այսօր գաղթաշխարհի ամբողջ տարածքին, հայութեան ծառայող, հայութիւնը ներկայացնելու պատրաստութիւնը կը պարտինք իրաւաբան Մինասեանի թափած քրտինքին ու աշխատանքին:

Ան «մինչեւ շունչ վերջին» մնաց հաւատարիմ իր ուխտին, մնաց աւանդապահ իր տեսլականին ու մեկնեցաւ այս աշխարհէն, երբ տակաւին պարտականութեան վրայ էր:

Կեանքը ապրեցաւ իր սիրելի Պոլսահայ Միութեան արժէքի սկզբունքին կապուած ըլլալով իր գոյութեան բոլոր թելերով:

Քալեց այնպէս որ հետք թողուց Միութեան պատմութեան մէջ: Չեղաւ լուսանցքի վրայ, այլ՝ միշտ քալեց Մայր պողոտայէն բարձրահայեաց եւ սրտապինդ:

Ան թէ՛ եւ Պոլսահայ Միութեան հիմնադիրներէն չէր, սակայն հայ ժողովուրդին իր տուածով ու կերտածով՝ արժանի է հիմնադիրներու շարքին դասուելու: Իր անունը հազար պարի:

Ստացուած Հրատարակութիւններ

Շնորհակալութեամբ ստացանք «Ռ.Ա.Կ.ի անխնջ խմբագրապետը՝ Նուպար Պէրպէրեան» գիրքը: Հատորը կը պարունակէ Տօքթ. Նուպար Պէրպէրեանի ազգային, հասարակական, սփիւռքահայ մամուլ, գիտական, մշակութային, քաղաքական եւ եկեղեցական նիւթերու խմբագրական յօդուածներու եւ հաւաքածոներու համադրումը: Թէքեան Մշակութային Միութեան կողմէ հրատարակուած է Նիւ ձըրզիի մէջ 2022 թուականին:

Գիրքը կը բաղկանայ 500 էջերէ, նախաբանը գրած են Երուանդ Ազատեան եւ Յակոբ Վարդիվառեան:

Շնորհակալութեամբ ստացանք վերապատուելի վահան Թութիկեանի նոր հրատարակած Անգլերէն լեզուով Հայ Աւետարանական Հիմնադրութեան 75-անեակին նուիրուած 256 էջերէ բաղկացած լաթակազմ գիրքը: Հրատարակուած է Armenian Evangelical World Council-ի կողմէ 2020 թուին:

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ՝

ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ ԻՐԱՒԱԲԱՆ ԷՏՎԻՆ ՄԻՆԱՍԵԱՆԻ

Ծնած եւ հասակ առած էր Պոլսոյ մէջ 1963ին:

Վերջերս ան ստացած էր Գիտական Աստիճանի իր ուսումը Ելեւմտական եւ Առուտուրի Գործարքի Կառավարման մարզին մէջ, Հարաւային Գալիֆորնիայի Համալսարանէն 1987ին եւ իրաւաբանութեան ԴՈԿՏՈՐԻ ԱՍՏԻՃԱՆ Լոյոլա իրաւաբանական Դպրոցէն 1990ին եւ նոյն տարին ընդունուած էր Գալիֆորնիա նահանգի իրաւաբաններու կազմուածքը: Ան նաեւ ընդունուած էր կիրառելու Միացեալ Նահանգներու Գերագոյն Ատենին դիմաց:

Տարիներ շարունակ ան ծառայած էր բազմաթիւ յանձնախումբերու, ներառեալ պետական յարաբերութիւնները, օրինական հարցեր, պաշտօնական կանոններու համակարգը, Առաջնորդին բարեկամները Արեւմտեան Թեմին:

Ատենապետն էր Պոլսահայ Միութեան Հոգաբարձութեան 2010 թուականէն ի վեր: Ան երկու ժամկէտերու նախկին Ատենապետ եղած էր Հայ իրաւաբանական Կաճառին: Պրն. Մինասեան նաեւ Հայ իրաւական Կեդրոնի Արդարադատութեան եւ Մարդկային իրաւունքներու Տնօրէններու Խորհուրդի անդամ էր (ALC):

Նաեւ, Համահայկական Խորհուրդի անդամ՝ Արեւմտեան Ամերիկայի: Ան Ազգային եւ Միջազգային Ուսումնասիրութիւններու Վարչական Անդամ էր Հայ Կեդրոնին, նաեւ պատահական սիւնակագիր: «Ակօս» շաբաթաթերթի, Պոլսոյ մէջ:

Եղած էր նաեւ նախկին անդամ՝ «Արարատ Տան» Հոգաբարձութեան,

Լոս Անձէլըսի մէջ:

Ստացած էր Սուրբ Ներսէս Շնորհալի Շքանշանը՝ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս եւ Գերագոյն Պատրիարք՝ Նորին Ս. Օծութիւն Տ. Տ. Գարեգին Բ.ի ձեռամբ:

ՌԱԿ-ի ԱՆԽՈՆՁ Խմբագրապետը

Շարունակուած էջ 12-էն

անունի համար եւ ո՛չ տիտղոսի համար, նոյնիսկ բանաստեղծութեանց իշխան Վահան Թէքէեանի անունին համար չէ որ հաստատեցին ԹՄՄ, ինչպէս մինչեւ այսօր բոլորս կը կարծենք եւ կ'ընդունինք, այլ հայ մշակոյթի եւ անոր անարատ տարածման ի խնդիր իր բազմերես վտակներով զովացած ու գործնապէս յառաջընթաց:

Այդ կերպ է որ այսօր ԹՄՄ ազգին հպարտութեան ու գուրգուրանքին առարկայ կը դառնայ, անուններէ վեր, ճոխացած մեծ բանաստեղծի յիշատակովն ու անանցանելի հայ մշակոյթի լայնատարած արտայայտութեամբ: Իր հանգիստն քիչ առաջ թերեւս Պէրպէրեան նկատեց Միութեան որոշ թերութիւնները եւ թերեւս նոյնիսկ իր հատու նայուածքով դիտել տուաւ իր ընկերներուն, որոնք միշտ ի մտի կ'ունենան այս բացառիկ խմբագրականը:

Նմուշները կ'երկարին ու նիւթերը կը բազմապատկուին որոնց մէջ կը փայլի հայկական կենսունակ գիծը, ներկուսակցական, հաւաքական, եւ եկեղեցական, ու կը ծլարձակուին բազմաշնորհ կացութիւններ, մանաւանդ օրական չափանիշով գրուած խմբագրականներու իրենց հանգամանքով: Տարբերոյթ կացութիւնները անպայման չեն քննադատուիր անոնց մէջ, այլ կը գնահատուին իր անմիջական իմաստով, ուղիղ եւ ուղղակի,

ինչպէս հեղինակը ինք կ'ըսէ, միշտ չափանիշներ նկատի ունենալով:

Այլ խմբագրականներով գաղութներու կեանքն ու նկարագիրը բացայայտ կը դառնան, եւ անպայման ուսուցողական իրենց դերը կը կատարեն որքան ատեն որ Պէրպէրեան ջանացած է միշտ լաւատես մնալ չկորսնցնելով հանդերձ իրատեսութիւնը՝ յատկապէս Ամերիկահայ գաղութէն ներս: Պարզ խօսքով ընթերցողը կը հետեւի հեղինակի մտքին ու ժպիտին, երկուքն ալ ծանրակշիռ:

Ինչպէս միշտ այս հատորին մէջ եւս սպրդած են վրիպումներ, ինչպէս Մոնթրէալի պարագային «Մոնթեպելլօ» գրուած է, եւ ասորի հոգեւորականի մասին «ասոր» գրուած է: Կը պատահի: Բովանդակալից, բառին իսկական առումով, սոյն հատորը ուսուցողական է եթէ հանդարտ ընթերցուի, շնորհիւ նիւթերու այլազանութեան եւ այժմէականութեան, նոյնպէս նաեւ որպէս հայ լեզուի բարձրագոյն դասագիրք մեզի տրուած ոչ անցեալի պատմութենէն այլ ներկայի հայ իրականութենէն:

Շնորհաւորելի են հատորին հրատարակիչներն ու գործակիցները կատարուած գնահատելի աշխատանքին համար: Թելադրելի է խմբագրականներէն ոմանք անգլերէնի թարգմանել եւ քաջալերել երիտասարդութիւնը մեր մօտիկ անցեալի դիպուածները ծանօթացնելով նաեւ անոնց:

Norayr Daduryan Armeno-Turkish Translation Services

From Armeno-Turkish to Armenian and English languages. Bring your family's history back to life! Family letters, postcards, diaries, and more... Please reach out for quotes Website: norayr.daduryan.com Email: norayrdaduryan@gmail.com

Եւրո-2024. Հայաստանն ու Թուրքիան՝ Նոյն Խումբին Մէջ

Գերմանիոյ Ֆրանկֆուրտ քաղաքին մէջ տեղի ունեցաւ ֆուտբոլի 2024թ. Եւրոպայի առաջնութեան խմբային փուլի վիճակահանութիւնը: Հայաստանի հաւաքականը ընդգրկուեցաւ D խումբին մէջ եւ պիտի մրցի Խորուաթիայի, Ուելսի (Կալէս), Թուրքիայի եւ Լատվիայի հաւաքականներու հետ:

Եւրո-2024

- A խումբ. Սպանիա, Սկոտլանդ, Նորվեգիա, Վրաստան, Կիպրոս:
 - B խումբ. Հոլանտա, Ֆրանսա, Իռլանտա, Յունաստան, Ճիբրալթար:
 - C խումբ. Իտալիա, Անգլիա, Ուելս, Հիւսիսային Մակեթոնիա, Մալթա:
 - D խումբ. Խորուաթիա, Ուելս, Հայաստան, Թուրքիա, Լատվիա:
 - E խումբ. Լեհաստան, Չեխիա, Ալբանիա, Ֆարերեան կղզիներ, Մոլդովա:
 - F խումբ. Պելճիքա, Աւստրիա, Շուէտ, Ատրպէյճան, Էսթոնիա:
 - G խումբ. Հունգարիա, Սերբիա, Մոնթենեգրո, Պուլիարիա, Լիտվիա:
 - H խումբ. Դանիա, Ֆինլանտա, Սլովենիա, Ղազախստան, Հիւսիսային Իռլանտա, Սան Մարինո:
 - I խումբ. Զուիցերլանդ, Իսրայէլ, Ռումինիա, Քրոատիա, Պելառուս:
 - J խումբ. Փորթուգալ, Պոնտիա-Հերցեգովինա, Իսլանտա, Լիքտենշտայն, Սլովակիա, Լիխտենշտայն:
- Չտուճի հանդիպումները տեղի կ'ունենան յաջորդ տարուան Մարտին Նոյեմբեր ամիսներուն:
- Խումբերուն մէջ առաջին եւ երկրորդ տեղերը գրաւող երկիրները պիտի նուաճեն Եւրո-2024-ի ուղեգիր: Մնացած երեք ուղեգիրը կը վիճարկեն Ազգերու լիգայի փուլ-օֆֆ-ի չորս մասնակիցները յաջորդ տարուան Յունիսին: Գերմանիոյ հաւաքականը, որպէս կազմակերպիչ, առանց պաշարի կը ստանայ մասնակցութեան իրաւունքը:
- Եզրափակիչ մրցաշարը Գերմանիոյ մէջ տեղի պիտի ունենայ 2024թ. Յունիսի 14-էն Յուլիս 14-ը:

«Արսենալ» Պարտութեան Մատնեց «Լիվերփուլը» Եւ Առաջատարն Է

Անգլիոյ առաջնութեան 10-րդ հանգրուանին առաջատար «Արսենալը» Լոնտոնի մէջ ընդունեց փոխախօյեան «Լիվերփուլին» եւ յաղթեց 3:2 արդիւնքով:

Ախոյեան «Մանչեսթըր Սիթին» սեփական դաշտին վրայ մրցեցաւ «Սաութհեմփթընի» եւ առաւելութեան հասաւ 4:0 արդիւնքով:

«Չելսին» սեփական դաշտին վրայ 3:0 արդիւնքով յաղթեց «Ուլվերհեմփթընին»:

9 խաղէն յետոյ «Արսենալ» 24 կէտով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 1 կէտ առաջ է երկրորդ տեղը ընթացող ախոյեան «Մանչեսթըր Սիթիէն»: «Լիվերփուլ» (8 խաղ) 10-րդն է՝ 10 կէտ:

Ռոնալտոյի 700-րդ Կոլը Յաղթանակ Տուաւ «Մանչեսթըր Եւնայթըտին»

Անգլիոյ առաջնութեան 10-րդ հանգրուանին «Մանչեսթըր Եւնայթըտ» Եւնայթըտի մէջ մրցեցաւ «Էվերթընի» հետ եւ հասաւ յաղթանակի 2:1 արդիւնքով:

Փորթուգալացի ֆուտբոլիստ՝ 37-ամեայ յարձակող Կրիշտիանու Ռոնալտուի կոլը, անոր 700-րդն էր ակումբային արհեստավարժ ասպարէզի ընթացքին:

«Մանչեսթըր Եւնայթըտ» 8 խաղէն յետոյ 15 կէտով 5-րդն է, «Էվերթընը» 9 խաղի ընթացքին վաստակած է 10 կէտ եւ 12-րդն է:

«Նափոլին» Խնդիրներ Զունեցաւ Եւ Առաջինն Է

Իտալիոյ առաջնութեան 9-րդ հանգրուանին «Նափոլին» հիւրընկալեց «Գրեմոնէզէին» եւ յաղթանակի հասաւ 4:1 արդիւնքով:

«Նափոլին» 23 կէտով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 2 կէտ առաջ է երկրորդ տեղը գտնուող «Աթալանթայէն»:

«Ինթեր» Յաղթեց. Միխայիլանը Դարձաւ Կոլային Փոխանցման Հեղինակ

Իտալիոյ ֆուտբոլի առաջնութեան 9-րդ հանգրուանին «Ինթեր» մրցակիցի դաշտին վրայ խաղցաւ «Սասուոլո»-ի հետ: Միլանեան ակումբը յաջողեցաւ հանդիպման հաշիւը բացաւ առաջին խաղակէսի վերջինն ռուպէներուն:

60-րդ վայրկեանին «Սասուոլո» յաջողեցաւ հաւասարեցնել արդիւնքը: 75-րդ վայրկեանին «Ինթեր» կարողացաւ յաղթանակի հասնիլ երբ շոտլանդացի հեղինակ Միխայիլանը փոխանցումին էտին Ջեկոն նշանակեց իր երկրորդ կոլը:

Հայաստանի ֆուտբոլի ազգային խումբի նախկին աւագ Հենրիխ Միխայիլան «Ինթեր»-ի հիմնական կազմին մէջ չէր: Ան դաշտ մտաւ երկրորդ կէսի:

Այս յաղթանակէն յետոյ «Ինթեր» Սերիա Ա-ի մրցաշարային աղիւսակին վրայ 7-րդն է:

«Պարսելոնան» Ուժեղ Էր «Սելտայէն»

Սպանիոյ առաջնութեան 8-րդ հանգրուանին փոխախօյեան «Պարսելոնան» սեփական խաղադաշտին վրայ մրցեցաւ «Սելտայի» հետ: Սպանացի Չավիի գլխաւորած խումբը առաւելութեան հասաւ նուազագոյն արդիւնքով:

Միակ կոլը 17-րդ վայրկեանին նշանակեց 19-ամեայ սպանացի կիսապաշտպան Պետրին:

«Պարսելոնան» 22 կէտով առաջինն է: Նոյն քան կէտ ունի «Ռեալը», որ կոլերու տարբերութեամբ երկրորդն է: «Սելտան» 11-րդն է՝ 10 կէտ:

ՊՍԺ-ն Ոչ Ոքի Խաղցաւ Առանց Մեսիի

Ֆրանսայի առաջնութեան 10-րդ հանգրուանին ախոյեան ՊՍԺ-ն հիւրընկալեց «Ռեյմսին» եւ բաւարարուեցաւ ոչ ոքի արդիւնքով՝ 0:0:

41-րդ վայրկեանին մրցավարի հետ վիճաբանութեան համար հեռացուեցաւ փարիզեան խումբի 36-ամեայ սպանացի պաշտպան Սերխիո Ռամոսը:

ՊՍԺ-ի 35-ամեայ արժենթինացի յարձակող Լիոնել Մեսին վնասուածքի պատճառով չմասնակցեցաւ այս խաղին:

ՊՍԺ-ն 26 կէտով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 3 կէտ առաջ է երկրորդ տեղը գտնուող «Մարսելէն»:

«Պորուսիան» Վերջին Վայրկեաններուն Խուսափեցաւ Պարտութենէն «Պայրընի» Հետ Խաղին

Գերմանիոյ առաջնութեան 9-րդ հանգրուանին ախոյեան «Պայրըն» Տորթմունդի մէջ խաղցաւ «Պորուսիայի» հետ եւ բաւարարուեցաւ 2:2 արդիւնքով:

«Պայրըն Միլնիխ» 16 կէտով երրորդն է: «Պորուսիան» նոյն քան կէտով չորրորդն է:

Ֆերստապենը Յաղթեց Գարոնի Կրանտ Փրին Եւ Ժամանակէն Առաջ Պահպանեց Աշխարհի Ախոյեանի Տիտղոսը

«Ֆորմուլա-1»-ի ինքնաշարժի մրցաշարքին Մաքս Ֆերստապեն յաղթեց ճաբոնի Կրանտ Փրին:

Ճաբոնական Կրանտ Փրիի 53 շրջաններէն յետոյ առաջինը եզրագծին հասաւ աշխարհի գործող ախոյեան, «Ռես Պուլ»-ի վարորդ Մաքս Ֆերստապենը: Երկրորդ տեղը «Ֆերարի»-էն Շարլ Լեկլերն է, իսկ եռեակը եզրափակեց «Ռես Պուլ»-ի երկրորդ ինքնաշարժը, որ կը վարեր Սերխիո ֆերնանդէսը: Աշխարհի 7 անգամ ախոյեան, «Մերսեդէս»-ի վարորդ Լիւսի Հեմլիթընը միայն 5-րդն է:

Ֆերստապեն այս յաղթանակէն յետոյ ժամանակէն շուտ պահպանեց աշխարհի ախոյեանի տիտղոսը:

